

310224

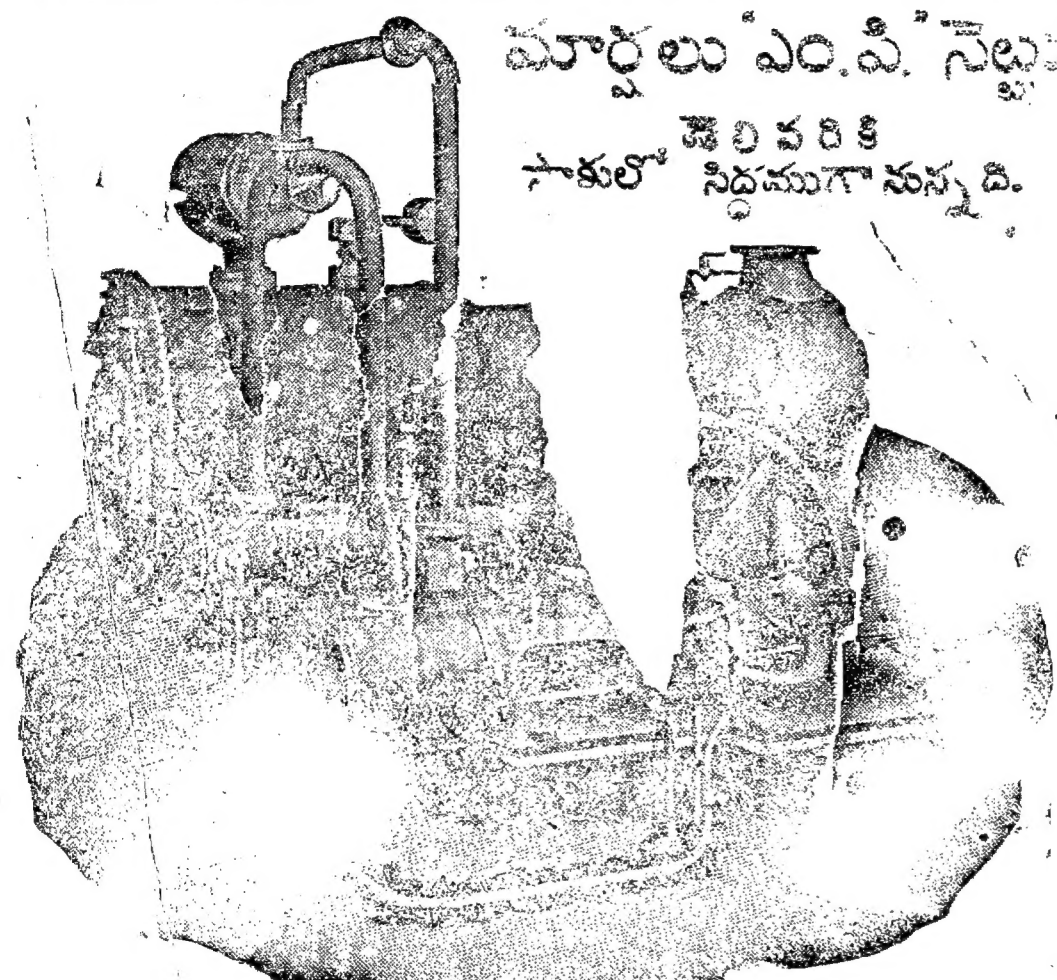
ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

జనవరి 14, 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 14 తేది సోమనాడు

సంపుటనం. ౮

No. 185.

సంచిక. ౧౮౫

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

జ్వలివరికి సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూవర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై వంగు మొదలగువాటిలో వయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు వివరణ గరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంఘకొనవలెను.

1806

మార్వలు నను, & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కార్యాలయం: రైలవేజ్, తంజావూరు. నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయమగును. సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహిని తైలము

సీసా 1-3 0-12-0

తామర తైలము

కచ్చి 1-3 0-6-0

పండ్ల పానీ

కచ్చి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిస్కో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఓటో మోటోరి 2800

మీరు బహుశా వచ్చినది వాటి చాలా బడిలికయుండు సమయమున నైనను వెండిండ్లు విందులు యములలో నైనను ఈ అత్తరును యుపయోగించిన మంచి రోజులు వచ్చును వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఆ రోజు సుఖమును కాలి నిచ్చును.

రోబినియా తైలము

కేసరీ కాలములో ఉపయోగించునూ వచ్చిన శస్త్రములకు చూపయు సాందర్భమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించునున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతి కుటుంబములోను ఆవశ్యకము. ఎల్లవోల్లను విక్రయించబడును.

ఓటోమోటోరి ధర బుడ్డి 1.3 రూ 2, 1, 0-12-0, 0.8-
రోబినియా తైలము ధర బుడ్డి 1-3 రూ 1-0-0

Shyam & Co., 3 Bander st, Madras. మి. గూం కంపెనీ, 6 బందరు వీధి, మదరాసు

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు— 219

తక్షణ మే

క్రాసిక రసాలు ఖర్చును కూడన అనేకమైన ఇప్పుడే మిగత బక ప్రతి "కామ శాస్త్రము" వంపెదము. త్వరకడుడు!

వైద్య శాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరోగ్యము యావధానియను, 25, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

రైతు సహకారము

బొంబాయి స్వదేశీ ప్లాస్టర్స్

స్వదేశీ సరఫరా

నెం. 40, 41, 42, రైల్వే బజారులో, బార్ని హాస్, మద్రాసు.

పీరలు, రవివర్మ, రంగులు, కంబులు, కట్నంబులు, పరుపులు, తలగడలు, పట్టు, నూలు, ఉన్ని మొదలగు పదార్థములు, చిత్రాలకు, పాత్రలకు, బొమ్మలకు, పిత్తలి తీగలకు, ఇతర వాటిలో నూలు, రకములు, కోటు, నారపులు, మొదలగు ముద్రలు, స్త్రీల బ్రతులు, ఇతర బ్రతులు, పీను కుప్పలకు, వస్త్ర రకములు, వైన పేసుకొను నవి మానవ అంశ గించుకొను వైకము పెట్టు కాన్ వాసు కేసులు, బ్రీపుసంఘము అంగవస్త్రములు, ధోవతులు మొదలగు వివిధ వింతయైన మొదలగునవి కలంధుడిలలో మా యొద్దగవు. లగునది అనేకమాదరిలలో మా వద్ద మాదిరిలలో ఉన్నవి. వాటియొక్క వివరములు తెలుపుటకు నివటచోటు చాలదు. సిద్ధముగా ప్లాస్టర్స్ నున్నవి.

సకల జనుల సౌకర్యము వారియొక్క లాభమును యోచించి ఈ సూతన ప్రాచీన తెలుగునామము. బెంగళూరు, కంచి, కాకి, మధుర, నేలం, మలబారు, అహమదాబాదు, బొంబాయి, కలకత్తా, పునా, కరాచి మొదలగు స్థలములనుండియు, మరియు హిందూ దేశమునం దుండు ఇంకను మరికొన్ని ఇతరస్థలములనుండియు వారి వారి అంత గురు తగిలు పువయోగించునట్లు వెండి మొదలైన ప్రయోజనములలోనున్న పువయోగించున తగిన సరిగె పట్టు నూలు జవిశీ రకములను రప్పించి, ప్లాస్టర్ చేసియున్నాము. ధరన్న సరసముగా వుండును.

ఏకమూలికా ప్రయోగమునకు - సర్వోగములకును

వైద్యుల సహాయము లేకనే ఆరోగ్య మొనగడి

"దేవాన్య తర సము"

(31)

ఇయ్యది సిద్ధులచే నపశంకపడి పంపాలి కలచేత నూతనముగ తయారుచేసి తనకేసుగా విక్రయగుచున్నది. ఏవిధ మైన పథ్యములేక పునఃపుటకు వచ్చెను సకలరోగములను బాగుచేసి అనేకయోగ్యతావైకలను బహుళి గుర్తున్నది. ఉపయోగించెడి విధానమును బుడ్డి వెంట పంపబడును. అర ఆవుకను బుడ్డి ౧ కి రు ౨. కాలు ఆవుకను బుడ్డి ౧౦ మూత్రమే. వి. పి. చాట్టి ప్రత్యేకము. వలయు వారిలు.

దేవాన్య తర సము కం పెసి,

ప్రాప్తికరు: ములుకుట్ల నరసింహాచార్యులు గారు, కరూరు, ఎన్. వి. లర్. తిరుచిరాపల్లి జిల్లా.

విచిత్రవగు స్వాతంత్ర్య చిత్రపటము

ఇంక స్వాతంత్ర్యముయొక్కయు, బానిసత్వముయొక్కయు నిజస్వరూపము అత్యద్భుత శిల్పచాతుర్యముతో చిత్రపటము. స్వాతంత్ర్యభిమానుల కిది హెచ్చరికను బురికొల్పుటయే గాక స్కూలు బాలుకును, చిత్రలేఖకులను మిక్కిలి విసోదకరముగా నుండును.

(320)

కాపీ 7 అణాలు;

3 కాపీలు రూ 1 మూత్రమే

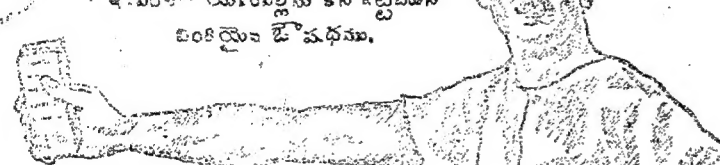
M. S. M. Row,
Artist & Nature cure Advocate.
Masulipatam.

వి. పి. ల. (తెప్పి కేసినచో నమ్మచున గాన 4 అణాలు ముందుగా పంపవలెను.

విరిలైన్ ధాతువది ఆహారము

ఇవరూ యొరికెట్లను కనికెట్లబడిని

కొరియెం బొవధము.

దేవాము చిక్కిపోవు; ఇంద్రియము వెలుపడుట, కలయందు స్థితితమగుట, పటుత్వము తగ్గియుండుట, స్త్రీలను మామనస్సుకును, కలయనస్సుకును మలమునందును, నీటియందును స్థితితమగుట, ఆజీర్ణము, సోమరితనము, కాళ్లు, చేతులనొప్పి, మయకముగా నుండుట, బలహీనము, ఆకలిలేవండుట, మొదలగు వ్యాధులను తొలగించి, కక్కునము, పురుషులనము, గురించెయు, తద్విషయమై స్త్రీలక ప్రత్యమును గురించి పండిత రామానంద శర్మగారు హిందీభాషలో సహజ గంభీరస్వరూప తో నుపన్యసించిరి. దీనిని వారి శిష్యులలో నొకరు తెలిగించి చెప్పిరి. కొందరు విద్యార్థి నిలు చేర్చుకొనబడిరి. మరొకటి రోజు నుండియు క్లాసు ప్రారంభింపబడి జయప్రదముగా జరుగుచున్నది. ఇట్టి ఉత్సాహ ము బుద్ధు ద ప్రాయముగాక, ఘనీభవించి స్థిరస్థాయిగా నుండి, యాకార్యము నిరాహుటముగా కొనసాగించగల చిత్తస్థైర్యము స్త్రీలకు నర్వదయ మయ్యుడు ప్రసాదించుగాక. ఇంక వెళ్ళురు స్త్రీలు యాత్మ శిక్షలో ప్రవేశించి హిందీవిద్య నభ్యసించెదరు గాక.

చురుకుదనము, నరహల బలమును, మెదడునకుబలమును మొదలగునానిని వృద్ధిపఱచి నుఖ మిచ్చునది ఈ విరిలైన్ కదా, "కామదేవుడి" అని తలవతగినది. దీనిని ఉపయోగించినవారికి దీని నిజము తెలియవచ్చును. అనేక అంగ్లము స్త్రీ, పురుషులచే నాడబడి, వారిలన మంచి ఫలిత కెట్లు బొందబడియున్నది. 32 పూటలయందు బుడ్డి 1-కి రు 2-0. ఒక నెల బొవధము (8 బుడ్లు) రు 9-0-0. ఏజెంటుకావలెను.

వైదికము: విరిలైన్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 377, మాంట్ రోడ్, మదరాసు.

గోనూనెలు, గోనూనెలు, గోనూనెలు

ROYAL OIL - IDEAL HAIR OIL

మిక్కిలి వుష్ణవేగమును యిండియా దేశమునందు మెదడునకు చుట్ట గణానకు మనమందఱును నడచుటకును బాహుళ్యి హెచ్చుటకును తలకెండుకలు పరిశుభి ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయును ప్రతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినీయా ఆయి (రిజెన్డ)

తలకెండుకలు సూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శిల్పి తలచుచుండు కలవు. ముందు పోగొట్టును. ఇక జములకు వట్టు పంటి మెల్లదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. పని మొద గుటవలన కండ్లకు కలుగు హానియును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును. కామినీయా ఆయి తలనూనె అన్నిటిలోనూ శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలలోను పురుషులలోను పెట్టుచుండి మనోహర కారము మొనరించినది. నేడు దీని నాహారగింపియారుదు.

తల ఒకబుడ్డి 1-0-0 వి. పి. చాట్టి 0-6-0 అణాలు.

మామూలుబుడ్డు 2-0-0 వి. పి. చాట్టి 0-12-0 అణాలు.

సోల్ విజెంట్లు. వి. పి. మణియార్లకు కమీషను రు 0-2-0 ప్రత్యేకము.

అంగ్లీయిండియను డ్రగ్ అండ్స్ లెమిటలు కంపెనీ.

D 126 W 100.

155 హమ్మమసీదు, బొంబాయి.

గుంటూరులో హిందీ ప్రచారము

ఇదివరకు గుంటూరులో నున్న జాతీయ విద్యాలయము లోని విద్యార్థులకును, గాంధీ పేటలోని కొందరికిని, యిక్కడ హిందీ ప్రచారములైన పండిత రామానంద శర్మగారు హిందీభాష నేర్పుచుండెడివారు. ఇప్పుడు ఈ పట్టణములోని అగ్రహారము లోను, పాతగుంటూరులోను, కొత్తపేటలోను, ఆయాపేటలలోని వారికి అనుకూలములగు ప్రత్యేక కాలములయందు హిందీ క్లాసులను స్థాపించి, అత్యుత్సాహముతో హిందీ ప్రచారమును వీరు చేయుచున్నారు. మారూములోనున్న యీ పేటలకు కాలము వృధా పుచ్చకుండా సమయమునకు వెళ్ళుటకు అనువుగు నటుల యీ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు వీరికొక బై సికిల్ ను దయచేయించియున్నారు. దీనియందు యీ సంఘమువారు హక్కు గలిగియున్నారు. హిందీ ప్రచారాభివృద్ధిగాను యిట్టి ఏర్పాటును చేసి దీని విషయమై వారి విప్లవకర్త ధ్యమును వారు తెరవేర్చగలిగినందులకు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు రెంతయు పంధనీయులు. హిందీ ప్రచారకులు గల యితరవృత్తి కూడా కాంగ్రెసు సంఘములు యిట్టి సదుపాయములను చేసి స్వరాజ్య సాధనోపాసములలో నొక్కటి యని హిందీ ప్రచారమునకు సర్వవిధముల చేయూత యొసంగెదరుగాత.

కొంగు తెలిసికొని ప్రాచీనకులను నమ్ర గాములులకు పంపవలసినదిగా యీ జిల్లాలోని వివిధ గ్రామముల నాలు కొరుచున్నారు. ఇక్కడి హిందీ ప్రచారకులుగారు, తమవద్ద కొందరు తెలుగు విద్యార్థులను ఆధ్యాపకులుగా తయారుచేయుచున్నారు. ఒకటి రెండు నెలలయిన తరువాత వీరిని సజ్యుగా మములకు పంప వీలగును.

14-9-21 తేదీన గాంధీ పేటలో స్త్రీలకుగాను ఒక క్లాసు నెలకొల్పబడినది.

ఆరోజు సాయంత్రం 3 గంటలకు పండిత రామానంద శర్మగారు తమ విద్యార్థుల కొందరితో సభాస్థానమైన స్త్రీ సనాతన ధ్యమండలికి దయచేసిరి. వెళ్ళుచుండి, స్త్రీలు సమావేశమైరి. సుప్రసిద్ధ శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి సమాధర్మచాచియగు పో. లక్ష్మీనారాయణగారు అగ్రాసనాధి పత్య పీతము నలంకరించిరి. హిందీభాష, భారత మ్మమున కంతకును సామాన్యభావగా యుండు నావశ్యకతను గురించెయు, తద్విషయమై స్త్రీలక ప్రత్యమును గురించి పండిత రామానంద శర్మగారు హిందీభాషలో సహజ గంభీరస్వరూప తో నుపన్యసించిరి. దీనిని వారి శిష్యులలో నొకరు తెలిగించి చెప్పిరి. కొందరు విద్యార్థి నిలు చేర్చుకొనబడిరి. మరొకటి రోజు నుండియు క్లాసు ప్రారంభింపబడి జయప్రదముగా జరుగుచున్నది. ఇట్టి ఉత్సాహ ము బుద్ధు ద ప్రాయముగాక, ఘనీభవించి స్థిరస్థాయిగా నుండి, యాకార్యము నిరాహుటముగా కొనసాగించగల చిత్తస్థైర్యము స్త్రీలకు నర్వదయ మయ్యుడు ప్రసాదించుగాక. ఇంక వెళ్ళురు స్త్రీలు యాత్మ శిక్షలో ప్రవేశించి హిందీవిద్య నభ్యసించెదరు గాక.

ఈ సందర్భముననే "స్వదేశీ సేవకా సమితి" అను ఒక ప్రు సంఘము స్థాపింపబడినది. దీనినామమే ఈ సంఘ ఆదర్శములను వెల్లడి చేయుగలదు. ఈదిగన నుదహరింపబడిన యువతీలూ మలు వారివారి పేరుల తెనుగుగా కనుపరచిన కార్యనిర్వాహ కత్వమునకు ఏకగ్రీవముగా నెమ్మ కొనబడిరి.

ఏకా వెంకటరత్నమ్మగారు సభాపతిని, ఏకా ఆదిలక్ష్మమ్మగారు కార్యదర్శిని, దిగుమర్తి జానకిబాయిమ్మగారు ఉప కార్యదర్శిని, గోగులపాటి సత్యభామగారు సేనాధి పతిని, యామర్తి బాలా త్రిపురసుందరమ్మగారు ఉపసేనాధి పతిని, చిట్టి మామయ్యమ్మగారు ప్రథమ సేనకాని, గుండు అప్పయ్యమ్మగారు సేవకాసమితి విచారణకర్త.

సంఘభావము తోను, పట్టుదలతోను దేశభక్తితోను, స్వాధీరాహిత్యముగాను, స్వాతిశయరహితముగాను పనిచేయుచుండినవో, ఆర్థిక, సాంఘిక రాజక సైత్రిక, అంధకారములలో తెన్నుగానక ఏకానుపడి ప్రుమృత్యుండెడి సోదర సోదరి మణుల కొందరినో నిష్కంకుకమార్గమున చేరుటకు వీరుచేయు త నొసంగగలరు. వీరియుత్సాహము, పట్టుదలపురుషులకును ఆదర్శముగానుండుగాత. పురుషులకు చేతోడు వాలోడుగా నుండగల స్త్రీలు భారతవర్షంబున ఉద్భవించెదరు గాత. పాశ్చాత్య వాగ్ధికతలనువలె మనోవాక్య కర్మయందును ప్రాచీన భారత జాతీయాన్నత్యమును పునరుద్ధరించెదరు గాత. (ఒక విశేషి నుండి)

కాల్మషేనుసంఘ సమావేశములలో, హిందూస్థానీభాష
లో కొందరు మాటాడుచున్నారు. సభ్యులకు కొందరు యింగ్లీ
షుముక్తయై రాదు, ఇంద్రానుసభ్యులు హిందూస్థానీ తెలియని
వారున్నారు. వారి నేతృత్వములకు కష్టముమీద హిందూస్థానీతెలి
యును. వారు హిందూస్థానీ యంత్రకళను తెలిసికొని, ఆభాష
లో కార్యకరము జరుపుటకు వ్యతిరేకభావమును వాపియుండ
లేదు. ద్రావిడులు మాత్రము నిజముగ తాత్కాలముజేయువలసినచైను
క్రిందతీసికొని పరదాసు నుండి ఒక్కరు మాత్రమువచ్చిరి. మల
బారునుండి యొక్కరవచ్చి రాతీకపోయిరి. కొని ద్రావిడులం
దఱును వచ్చినప్పుడు మాత్రము కష్టము మరింతయొక్కవల గా
నియును. ద్రావిడులు హిందూస్థానీ నేర్చుకొనుటకంటె వేరు
మార్గములేదు. ఇంగ్లీషు తెలియనివారిని నేర్చుకొనునన్నవో

కర్తవ్యమును ప్రజాసంఘములలో యిట్టి యిట్టి తేలియని సభ్యులై యుండవలయును. హిందూస్థాని భావములకు బాతీయ ప్రాముఖ్యమును యెట్లున్నను, బాతీయ ప్రచారకులు హిందూస్థాని సేవకొనవలసిన యావశ్యకతయు, బాతీయ కార్యక్రమము హిందూస్థానిలో జరుపవలసిన యావశ్యకతయు యెట్లున్ననున్నది. అట్టి యావశ్యకత క్రిందటిసభలో గానించే గాన ప్రాచీన, వర్తమాన కార్యక్రమముల కార్యక్రమములకు వివిధ యిట్టి ఒకటి యిట్టి జేయవలసిన యిష్టముండదు. హిందూస్థాని యిష్టములను ప్రచారము మాటాడవచ్చును. కాని కవిటీవారిందు లక్ష్యము కలిగి జేయవలయును. ఈవిషయమై కార్యక్రమములకు సంఘమువారికి గుర్తుపడుదు పంపబడెను. భిన్నాభిప్రాయమున్న యిట్టి సభ్యులందరు నేరీతివించి నలవోనియ్యట కష్టమగును.

* * * *

రక్తపాతము తప్పదా?

ఒక విలేఖకుడు నన్నిట్లుగుచున్నాడు. “కుటుంబము రక్తపాతము లేనిదే స్వరాజ్యము స్థాపితము గానేదని మీకు అతివిశ్వాసములేదా? ప్రస్తుత అహింసా దోశము ప్రజలందఱను కట్టుకట్టుకొని దౌర్జన్యమునకును, భూమియధ్యక్షునకు శిక్ష నేర్పుటగాదా?” ఈప్రశ్న తెలియుచు నున్నది. ప్రస్తుతాహింసా శిక్షను మొదలు భర్తృత్వ భావమును కొందఱకును విశ్వసించుట లేదని పరిచయము చేయుచున్నది. అహింసా ప్రవర్తనము, దౌర్జన్యమునకు శిక్షగా మేరదో నేను కాదనవచ్చును గాను. నేను ప్రభుత్వభావముల నెన్నింటినో అతిశయించి భింసము గావించితిని. అట్టి సభ్యులందఱును దౌర్జన్యమునకు ప్రథమపాదము కాదని యేల యనవలయును? రక్తపాతములేని తీవ్ర కల్లాలము మాత్రము జరుగునని నమ్మకము నాకు మాత్రమే కాక, భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము పొందుటకు అహింసయే ఆధారము చాలవలసి నమ్ముచున్నాను. అహింసాదళ భావోద్దేశములు యెప్పుడును యేకీభవించును. కొన్ని పరిస్థితులలో దౌర్జన్యము కావలయునని వారి నమ్మకము. కాని భారతపరిస్థితులకు దౌర్జన్యప్రయోగము పనికి రాదని వారికి తెలియును. దేశములో కట్టుబాటు శిక్షణము నిర్ణయము, మనము ముప్పదికొట్టి మంది, లక్షలంది యిట్టి యిట్టి దౌర్జన్యము - పునంతటి అమానుషముగు నీచకార్యమును జేయుటయా? ఇంకను మనలో భావైక్యము లేకపోవుటలేదున్ను, భావైక్యములు ప్రబలకపోవుటలేదున్ను, అచ్చటచ్చట నిస్సార్యాచారములు గానించుచున్నవి. నాకు అహింసయందే విశ్వాసముగలదు. భారతదేశమునకు దౌర్జన్యము నాశము చేచ్చినట్లును, అందుకనియే భారతదేశము దౌర్జన్యమునకు పరిహారము హిందూలయ వాసమున కరిగిందని నేను జెప్పియుంటిని.

* * * *

కర్తవ్య తాత్పర్యము మొదదా?

అవిలేఖకుడి యింకను యిట్లుగుచున్నాడు. “మీరు స్వదేశీయదృక్పథమును వదిలి యింకొక కార్యాంశమునకు బోయి చూచు ప్రజలు కర్తవ్యజేయవలసినది వెనకటి పోవకట్టుల నుండు చేరుచున్నాదా? పాతకాల బహిష్కారము జరుగుచున్న విద్యార్థులు అందఱును పరిశుద్ధి మరల విద్యకు ప్రభుత్వకార్యాలకును పాతకాలకును బోవుటలేదా? అట్టి కర్తవ్య విషయములగుడ జరుగకూడదా? సాధ్యముమాత్రమేమియు నాకుండలేదు. బహిష్కార పుణ్యముండి పాతకాలకును, కార్యాలకును యింకను కోలుకొనలేదు. ఆ ఆశ్చర్యములతో చాలించుకొనినవారు మరల వెళ్లి చేరియుండవచ్చును. వందేశ కార్యాలకు యెట్టికష్టము పొందనో నో అనులోచనము భిన్న గారి వేదనను బిలకింపును. ఇంకను అది పరిచయమున్నది పరిచయమును చేరియును కావలయు. పాతకాల లలితము మైనను కొందరి కేవలమింతును. అయినను అది భావైక్యమే. స్వదేశీయమని భారతదేశములో ఆచార్యులయొక్క ప్రభుత్వము సంబంధించినది. అది కార్యమే. స్వరాజ్యమునకు స్వదేశీ భావము. స్వరాజ్యము రాగానే స్వరాజ్యమే. మరల విదేశీయులకు పోవుట భిన్నమే. స్వదేశీయ ప్రభుత్వములు లేమానకు జేయువారలన్నాని నాకుజేలియును. వారు యెట్టివిద్యకు బడిపోదురు. కాని చాల కొందరి స్వదేశీయ భావములకు లక్ష్యములేదు. స్వదేశీయము మాత్రమేగాక మోక్షమార్గములుగానూ, అనగా అందే స్వరాజ్యమునూ ఉన్నది.

నన్ను నిర్బంధించిన యేమగును ?

అవిలేఖకుని మూడవ ప్రశ్న యేమనగా; “ప్రభుత్వము మిమ్ములను నిర్బంధించుటకు వెనుకముందాచున్నది. నువ యొక్క భావజనుములనుగాక దేశమంతటను ప్రజలలో కలలము గలుగుననియేనా మినహాయిము? మీరు నిర్బంధించిన పురుషులదృక్పథము త్వరలో నంతరించుటగాని, నాశము అగుటగాని సంప్రదించరా?” ప్రభుత్వమువారి మనస్సేమో కనుగొనుటకష్టము. అసలు వారి కొక మనస్సున్నదని నాకు తెలియదు. నాకుదోమనదేమనగా ప్రభుత్వమువారు ఉద్యమమునందలి భగ్గులమునుజూచి కష్టము చేరుగునని భయపడుచున్నారనియే! ఇంకను అట్టిభయమున్నచో మా కేమియు గాకమునకును. ఎట్టి భావమున్ను అహింసా ప్రభావముగలందునని నమ్మకమున్నచో అప్పుడే స్వరాజ్యము వచ్చినదని చెప్పవచ్చును. అందులకై చాలవని చేసేతిము. ఈ సందర్భములో స్వరాజ్యము స్థాపిత మగుననుటకు నా కేమియు సందియములేదు. నన్ను నిర్బంధించుటవలన ఉద్యమము లోటువడిగాని నాశమేగాని పోయినచో, నాకు ఆ భావమును, అంతర్భావమును గలిగితియును. నానిర్బంధముతో దేశములో మాంద్యము పోయి స్వరాజ్యము మరింత సమీపించు నని నా నమ్మకము.

* * * *

వర్ణద్వేషము.

ఈ విలేఖకుని అంశ ప్రశ్న యేమనగా; “స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు పార్టీలు మున్నగు చిన్న జాతులవారిని దౌర్జన్యముల వారు త్రొక్కివేయరా? మనము మనగొప్ప సంబంధముల గూర్చి ముచ్చటించుకొనుచుండుము. స్వరాజ్యపార్టీ మెంటులో వర్ణద్వేష ముండదని చెప్పుట యెట్లు?”

ఉద్యమమే అందుకు తార్కాణము. ఇందు సర్వాభిప్రాయవృద్ధికి యెడము గలదు. అది పరిశుద్ధము జేయుచున్నది. పరిశుద్ధదేశము న్యాయవిషయములలో జాతిద్వేషముల కియ్యకొననచో, నమాయాపాతముగను. మే మవలించు మార్గములు అందరకును వర్తించును. ఆత్మరక్షణము గావించుకొనవచ్చును. ఇదియే అసహాయోద్యమ రహస్యము. ఎంతటి బలహీనుడైనను స్వయంవర్ణమునాత్రముచే ఆత్మరక్షణము గావించుకొనవచ్చును.

అసహాయోద్యమము

లాహోరు లారెన్సు శిలావిగ్రహము.

ఈ శిలా విగ్రహము నూడవయిన వరకును ప్రజలు వికారి తిని బాసరాదని మహాత్ముడు 10 వ తేదీ సాయంకాలము లాహోరులో నుపసంహించుటచే 11 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గురు పోలీసులు విగ్రహము నెడను ఇద్దరు, ఆశ్వికులు పైకి గ్రాఫు ఆక్రమణకు కావలిగాయు చుండిరి. ఇంతకు కేమియును విపరీతము కలుగలేదు. మ్యూనిసిపలు సంఘమువారి పరిష్కారమును ప్రజ లాతరతతో నిరీక్షించుచున్నారు.

చకారా అల్లరులు

11-వ తేదీని అల్లరులేమియును జరుగలేదుగాని ఆగ్రహ మధికమగుచున్నది. వలంటీరులు ప్రయాణికుల రాకపోకలను నిర్బంధము చేయుచున్నారు. పోలీసుల కేవలపుల నమ్మకగూడదని దుకాణదారులకు బోధించుచున్నారు. ఇంతవరకు 12 గురిని పట్టుకొనిరి.

బీహారు పరిస్థితి స్థానిక స్వపరిపాలనా సమావేశము మాది దాసుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సభజరిగినది మ్యూనిసిపలు జిల్లాబోర్డులసభ్యులు సాంప్రదాయబద్ధులగుటకు ప్రమాణముచేయవలెను. ఈసభలలో అసహాయోద్యమప్రచారము కలుగకుండుట కీ ప్రమాణమువననదని దాసుగారు నుడిపిరి. తీర్మానము మోడింపబడినది.

కశ్మీరుకృష్ణమండల కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము పశ్చిమకృష్ణ మండల కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము 17 వ తేదీని సమావేశమగునని ఇంతకు పూర్వము ప్రకటించియుంటిమి. 18 వ తేదీని కొయ్యూరు గ్రామమునందు సమావేశముగావలెనని ఇప్పుడు దీర్ఘానించబడినది అని కార్యదర్శి బెజవాడనుండి మాకు తెలివార్చును బంపుచున్నాడు.

చకారా అల్లరులు

మరల అల్లరులు జరుగలేదు. నివారణ ప్రయత్నమును వలంటీరులు మానివేరిరి. దేశము 10 వ తేదీ మొదలు విశేష సమృద్ధి నమ్మకుండుటకు దుకాణదారులు పూనుకొనుచున్నా

రు బహులు ఎప్పటికలే వున్నది. మిత్రు విచారణసంఘమును నిమిమించుచున్న ప్రధాన కార్యదర్శికి పంపబడినది. అని గగర్గురు శాఖవారి సంఘకార్యదర్శికి తెలివార్చునది. అనాడు 7 గురు కనిస్టేబులును ఒక మహాత్ముడి యుడును సాక్ష్యమిచ్చిరి. కార్మిక సంఘమువారిని సాక్ష్యమిచ్చునగా మే మనయవాదులముకాన సాక్ష్యమిచ్చుననిరి. గూర్కానేనను వెంటనే పంపించివేయవలెను. మిత్రస్వతంత్ర విచారణసంఘము నేర్పూచవలెనని న్యాయవాదిసంఘ కార్యదర్శి వెయినుగారు 12 వ తేదీని ప్రధానకార్యదర్శికి తెలివార్చునది.

పంజాబు సైనిక శాసనశిక్షలు

పంజాబు అల్లగులగండర్భమున కిషింపబడిన 180 మందిలో 74 గురిని వదిలివేరిరి. 86 గురి పురుషుల చెరసాలలో నున్నారు. వారి కేసులను రాజప్రతినిధి గారు సాక్ష్యముగా పరిశీలించిరి. శిక్ష తగ్గింపవలసిన కారణ మేమియును కనబడలేదు. అయినను కారణముచకముగా 26 గురిని వెంటనే వదిలుటకు తీర్మానము చేసిరి.

విశాఖపట్టణము ఇంజనీరింగు పాఠశాల.

సంధి ఉత్సవము—విద్యార్థుల అసమృద్ధి.

మొన్న ఆర్మిస్టుదినుమునాడు సంధి ఉత్సవమును జరుపుటకు గురించి ప్రభుత్వమువారి కొక ప్రకటనను గావించియుండిరి. మాపురమందు మూడు ఆఉత్సవము చాల వింతక జరుపబడినది. మా యింజనీరింగు పాఠశాల నూపరింపెండెండు విద్యార్థు లందఱు కొకచోట సమావేశమై ఆంగ్లపతాకమునకు సలాముపెట్టవలయునని ఆజ్ఞాపించెను. ఈ పతాకము సమయము కచ్చటికి లేబడినది ఈ సంధి ఉత్సవము జరుపబడుట కిది రెండవసందర్భము. ఇట్లు సలాముచేయుట తమకు అవమానకరమని తెలిచి విద్యార్థులు తమసహజాభిప్రాయములో తమకందగకు సెలవు నిష్పించవలసినదని గోరుచు, నూపరింపెండెండు కిట్లు చేసిన బంపిరి.

“అయ్యా! దేశమంతటను సంధి ఉత్సవ మెట్లు జరుపవలయునో, ప్రభుత్వమువారు వివరములన్నిటిని విశదముగ ప్రకటించియుండిరి. ఆంగ్లపతాకమునకు మేమునంగి సలాముపెట్టవలసి నట్లు ప్రభుత్వమువారి కార్యక్రమమునందు మా కెచ్చటను గానబడదు. మే మట్లుచేయవలసినదని మీరు నిర్బంధించుట చాల వింతగానున్నది. ఇంతకుపూర్వ మెప్పుడు ఇట్టికృత్యమును జరిగియుండలేదు. మాకు రాజభక్తి లేదని మీకు అవిశ్వాసము గలిగినట్లున్నది. ఇట్టి అవిశ్వాసమును మేము స్వయముగ బలపటచాలము. ఆంగ్లప్రామాణ్యపు పురుషులకు మా మహాగ్రామమునందు తమ ప్రాణములను కృత్యుచేరతకు సమర్పించిరి. సార్వభౌమ దేశేక్షించిన ప్రకారము మేము ఆశూర్యగ్రేసరుల గౌరవాగ్ధము 2 నిమిషముల కాలము నిశ్చబ్దుముగ నుండెదముగాని ఆంగ్ల పతాకమునకు మేము నమస్కారముచేయవలెము. మే మీదిను సాతకాలకు రాజులము దయచేసి మాకిందరికి సెలవు నిష్పించవలయును.”

దీనిఫలితముగ 80 మంది విద్యార్థులు మాత్రమే పాఠశాలకు వెళ్లిరి. మిగిలినవారు సెలవు తీసికొనిరి. సలాము లనుమానమును విస్మరింపబడినది. చక్రవర్తి ఆజ్ఞ ననుసరించి, విద్యార్థు లందఱు 11 గంటలనుండి రెండునిమిషముల సేపునిశ్చబ్దుముగ నుండిరి. ఆ విశాఖపట్టణమునందల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి మాకు నేటి దినము తెలివార్చును బంపుచున్నాడు.

నేత్రేంద్రియము - దీనిసంరక్షణ.

ఇది యొక శాస్త్రపు నకము.
కన్నులున్న కలివారికి అత్యవశ్యకము.
వెల పోస్తుగాక రూ. 0-4-0.
(3197) వల్లూరి పద్మనాభరాజు, కాకినాడ.

బహుమానము

వైద్యవిద్య

అయ్యురశాస్త్రశాస్త్రములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

27, చీవాటబాగు, మదరాసు.

మావరాలవివరము

స్వేచ్ఛలుట్రబ్బునలువిచారణ

బండిపోటుకేసు 18 వ తేదీకి వాయిదా వేసిరి. ఏకమంక్షములో కల్లుదుకాణమును తగులబెట్టిన ముగ్గురిపైనే తేబడిన కేసులో 12 వ తేదీన ఫిర్యాదయిన కొందరు పాతకులును వాళ్ళును నివ్వరి. చెరి 4 ఏండ్లును కలిపి కేసు విధింపబడిన.

మూలాపురము పైనికన్యాయస్థానము

మూడువందలకును విరుగనివ్వని నలుగురు మాపలాలను 10 వ తేదీన విచారి చి ఒకని వదలివేసిరి. తిన్న చెప్పలేదు.

ఒకమామలాకుశిక్ష

కూచూరులో నొకమామలా కార్టెలుఫాక్టరీ ఆవరణములో అగమ్యప్రవేశ మొనరించిన దున వానికి వకసంవత్సరముకేసు విధించిరి. అతడేమియును వాదించలేదు.

ధిల్లీ ప్రకటనము

ఈనెల 7 వ తేదీన కొందరు మాపలాలు లొంగి రని తెలుపబడిన. ఈ 15 రోజులలో నితర విశేషము లేవియును లేవు. అక్టోబరు 24 వ తేదీన మాల్కూరిలో పోరు జరిగినది తప్ప యితర పోరాటములు లేవు. అను ది న ము ను మా ప లాలు చాతమగుచు నేయున్నారు. సేనలు తిరుగుచున్నను అడవులలో మాపలాలు తప్పించుకొనిపోవుచున్నారు పని సంస్కృతికముగా నున్నది. సేనలసంఖ్య హెచ్చింపబడినది. ఇంకను సేనలు పెట్టుచున్నవి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

11 వ తేదీ- నిలాంబరులో మాపలాలు తలపడగా 6 గురిని హతముచేసి సేనలు తరిమెను. ప్రజలలో నొకడు హతుడయ్యెను. మరల మాపలాలు వచ్చెదరనుకొనుచున్నారు. స్వేచ్ఛలు పోలీసులు తామరసేనుండి కొడతాయిమీదుగా చట్టయంతమునుచేరిరి. ఇద్దరు మాపలాలు హతులైరి. పోలీసులలో నొకడు చనిపోయెను. నలుగురికి గాయములు తగిలెను. కున్న మంశమునుండి చరమంశమున కేగిన గూర్కాసేన 3 గురు మాపలాలను హతముచేసి ఒకనిపట్టుకొనిరి. సేనకు సప్తము లేదు. మలయవనదగ్గ స్వేచ్ఛలుపోలీసులు ఆరుగురు మాపలాలను హతముచేసిరి. పోలీసులలో నొకడు చనిపోయెను. ఇద్దరికి గాయములు తగిలెను. షెకోకుడగ్గ పోలీసుమాపలాలను వెంగోరావండి తిరువండికికరిమి వారిలో 8 గురిని హతముచేసిరి. లీనుప్తుసేన చెరూరు ఉరక ము, మేల్కూరి, మాల్కూరి, రులలలో మాపలాలతోపోయెను. ఫలితము తెలియలేదు పండికాడు వందూరు సేన చెల్లెలచేరి 4 గురిని హతముచేసెను. మాపలాలు నీలంబూరువంకకుపోయిరి. గూర్కాసేన 11 వ తేదీనకుక్కుంజము కరససేరిలనుండి బెయ్యిపూరువదివంకకు మాపలాలు తరిమెను. మాపలాలు ఢిల్లీపరంబవద్ద 5 డి కాశీగట్టునకు చాలుచుండిరి.

దారుణహత్యలు

ఎర్నాడుతాలూకాలో 50 రోజుల కేలపోరకుపరంబులో కొందరు నిద్రించుచుండిరి. అచటికి 6 వ తేదీన 80 మంది మాపలాలు రాత్రి 8 గంటలకు వచ్చి ఒకని యింటిని దోచుకొని పోయిరి. అతడును మరొకొందరును మొత్తము 38 గురు శ్రీలును బిడ్డలును సహా ఆగ్రామమునుండి పగలు 10 గంటలకు బయలుదేరిరి. వట్టికలకడువద్ద 80 మంది మాపలాలు ముందువెను వారిని చుట్టుకొని సరికి వేయసాగిరి. వారిలోనొకడు తప్పించుకొని చేరువనున్న అడవిలో దాగెను. అరెడచటనుండి మారుచుండెను. మాపలాలు మనుష్యులను సరికి వేయించుండిరి. ఒకనిని చూచి భార్యను ముగ్గురు బిడ్డలను సరికి వేసిరి. మరియొకనిని వానికొడుకును కత్తితో సరికిరి. తండ్రి వెంటనే చనిపోయెను. కుమారుడుగూడ చనిపోయెను. మాపలాలు అతనిని తక్కిన శవములతోపాటు ఒడిలో పారవేసిరి. అతడు పిమ్మట నీడుకొని కల్లికోట వైద్యశాలను చేరెను. నీకటి వలన ఎవరిని గుర్తించ వీలుకలుగలేదు. మాపలాలు శవములను తీసుకొని పోయినపుడవవిలో దాగినవాడు మరిపాలముల కావలనున్న యొకనియంటి చేరెను. మరునాడతనితండ్రి వచ్చి మాపలాలు నీకడకు వెదకుచున్నారని చెప్పగా సతమ ఆరాతి పారిపోయి 10 వ తేదీకి కల్లికోట చేరి ఆ విషయమును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు చెప్పెను. మాపలాలలోని తండ్రిని మరణిస్తూనే ఉన్నది. అతని తల్లిని తమ్ముని మరికొందరిని గూడ మరణిస్తూనే ఉన్నది అతనితండ్రి ఆతనితో చెప్పెను.

కాంగ్రెసువారి సహాయము

10 వ తేదీనుండి శరణాగతులు పాలఘాటుకు హెచ్చుగా వచ్చుచున్నారు. కాంగ్రెసు శరణాలయములో 770 మంది చులబారు సహాయనిధివారి శరణాలయములలో 1868 మంది యు ను న్నారు వారికిని వీరికిని నిగూడ స్థలము యి బ్బంది కలిగి యు న్నది. సహాయనిధి కోశాధికారి మాధవయ్యగారు పాలఘాటువచ్చి శరణాలయములనుచూచి కల్లికోటలో మితవ్యయముతో పనులుజరుచున్నరీతిని చూచించిరి. అచట బియ్యమునకు బదులు ఆముపెట్టుచున్నారని ఆయ్యగారు రిపిరి. ఆయ్యగారిబిడ్డపుట్టికెడిము సంబంధమున శరణాగతులబిడ్డలకుపాహారము లిచ్చుటకయ్యగారు నిన్ను జాతీయసంఘకార్యదర్శి శేషయ్యగారికోక చెప్పనిచ్చిరి. 300 మంది బిడ్డలకు కాకా రి కా రు గృహమున నుపాహారముల నిచ్చిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము పక్షమున టి. ఆదినారాయణ శ్రేష్ఠిగారు కల్లికోటకును పాలఘాటుకును వచ్చి కాంగ్రెసు సంఘమువారు చేయుచున్న శరణాగత రక్షణమును చూచి వెళ్లిరి.

దేవదాసుగారి నభినందించుట.

మలబారు క్రైస్తవులసభ టి. జే. ముత్తిగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద జరిగినది. చెన్నపురి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి గా నియమి: పబ్లిషింగులకు వారు దేవదాసుగారి నభినందించిరి. దేవదాసుగారి నా పదవికి నియమించినందులకు వందనములను తెలుపుచు మాపలావిప్లవమును గూర్చి రాజభక్తిని వెల్లడించుచు ప్రభుత్వమువారి విధానము నామోదించుచు వచ్చురుగారికి తిరుగుపంపిరి.

మలబారు ప్రధాన ప్రత్యేకాధికారి

ఈ పదవికి చెన్నపురి వచ్చురుగారు ఏ. ఆర్. నాథుగారిని నియమించిరి. విప్లవసంబంధమున కలుగుచున్న చిక్కు ప్రశ్నలను పరిష్కరించుటకు నాథుగారు నియమింపబడిరి. వారిపదిరి స్వేచ్ఛలు కమిషనరు నివిలువువ్యోగులందరునువారికోటబడి యుండురు. నాథుగారు ముఖ్య విషయములనుగూర్చి దొరతనమువారికి వ్రాయుదురు. వారికి నెలకు 4 వేలు జీతమును ప్రమాణపుబ్రత్యయును యిచ్చబడును. రైలులో 18 జర్నలుబండిని వారికియ్యకలేనని గవర్నరు యిండియా దొరతనము వారిని కోరిరి. తిరిగి సివిలు పరిపాలనము నేర్పరచి ఆస్థాంతములలో పైనిక పరిపాలనమును క్రమముగా కల్గించుట, ఇండ్లను ఆస్తులను కోలుపోయిన వారికి సహాయము బాగుగా చేయించుట, వందనలు కకేరీలు గోడ్డు విస్తారముగా పాడైనందున వానితీరిగి బాగుచేయించుట నచ్చవడిన ప్రజలకు మజరాల నిచ్చుటకు ధనమెట్లు సంపాదించవలెనోమాపలాలపై పన్ను చేయదగునా యని ఆలోచించుట, కేసులవిచారణ త్వరగాపూర్తియగుటకర్పాటుచేయుట అచట పోలీసు పైకిపిచ్చాటులు ముందు స్థిరముగా చేయుట, రికార్డుతగుల బడి వందున ఆయా కేసులను గూర్చి విచారణచేసి ఏర్పాటుచేయుట అడవులపరిపాలనమును త్వరలో నెలకొల్పుట మతీష్టాఫులమున వారినిగూర్చి ఆలోచించుట చాలమంది నందలకొలది మాపలాలు చెరసాలలో నున్నారు. వారిచేత ప్రజాసహకార కార్యములను చేయించుటయున్నగు విషయములను కమిషనరు పరీక్షించును.

రాజకీయ గ్రంథములు

1. స్వరాజ్యరథము (నాటకము)	0 8 0
2. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము (ఆగ్రహాసు)	0 6 0
3. మహాత్ముని జీవితచరిత్ర	0 4 0
4. అరవింద యోగుని జీవితము	0 5 0
5. మహాత్ముని జీవితము	0 2 0
6. శాసన తిరస్కారము (థియో)	0 2 0
7. గాంధీగారి హైందవస్వరాజము	0 8 0
8. తిలకు మహారాజుని శతకము	0 4 0
9. ఆంధ్రమాత (నాటకము)	1 0 0
10. భారతోద్ధౌగము	0 4 0
11. రాటపుసందేశము	0 1 6
12. పంజాబువధలు	0 8 0
13. మహాత్ముని యువదేశములు	0 12 0

ఉపేంద్ర పంచరణాలయము

17 నారాయణ మొదలి వీధి, మద్రాసు.

స్థానకవార్తలు

మదరాసు శాసనసభ:— మదరాసు శాసనసభ రేపునమావేశమగును. సభలు ఈనాడవంతయు జరుగవచ్చును.

మలబారు సహాయనిధి:— విక్టోరియా పబ్లికేషన్ నమున 17 వ తేదీ 4-30 గంటలకు శ్రీ సభజరుగురు. ఆసమయమున విలింగ్డు ప్రత్యేకా గ్రాసనాధిపత్యము వహించురు

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు:— నేడు సాయకాలము 4-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ మహాపాధ్యాయ. వేదము వేంకట రాయశాస్త్రిగారు తిరువలిక్కేటి పి. మా. హై స్కూలులో ఆముక్తమాల్యదను గుఱించి పరివర్తనమున నుపన్యసితురు. కట్టినంది గామలింగారెడ్డిగారు ఎం. ఏ. ఆగ్రాసనాధిపత్యము వహించురు.

మదరాసు నగరలిబరలు సంఘము:— మదరాసు నగరముందు బ్రాహ్మణేశరరాభివృద్ధికి 30 జేయుటకుగాను ఎస్. వి. ఎల్. ఎఫ్ వారి విధానమును నునదిచి యొకసంఘముండవలెనని తీర్మానింపబడినది. ఈ సంఘము నేర్పాటు జేయుటకుగాను విక్టోరియా పబ్లికేషన్ నమున 16 వ తేదీ స్థాయం ఈము 8 గంటలకు సభజరుగును. ఆ సమయమున కట్టించి గామలింగారెడ్డిగారు “పక్షప్రభుత్వపు న్యాయములు” అను విషయముగూర్చి యుపన్యసితురు. డి. బి. త్యాగరాయచెట్టి యారుగా గ్రాసనాధిపత్యము వహించురు.

రెడ్డిపట్టభద్రులకు విందు

రెడ్డిపట్ట పట్టభద్రులు 11 వ తేదీన తిరువల్లిక్కేటి కొండ పిడునందు రెడ్డిజనసభవారిచే సత్కరింపబడిరి. ఆసమయమున జాలరుంది ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. కట్టించి రామలింగారెడ్డిగారు గ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. రెడ్డిగారు తమయువన్యాససందర్భమున, నా దివమున రెడ్డిజనసభాధ్యక్షులగు మునగాలరాజుగారి ఛాయాప్రతిమను బహింపంపవలయుననిచెప్పిరి. గారు కృష్ణారెడ్డిగారు వసతిగృహవాసులరేరవున నాప్రతిమను అంగీకరింపగోరుచు మునగాలరాజుగారి యాదార్యమును గొని యాచిరి. రావుబాబూరు ఓ. కందుసామి చెట్టియారుగారు దానిని బలపరచిరి.

ఇ. వి. కుందరెడ్డిగారు రెడ్డిజనసంఘము తరపున నాథ తిరును గ్రహించు సందర్భమున రాజాగారునాతి శయముల నుగ్గడించెను.

రామలింగారెడ్డిగారు తరువాతను ఛాయాపటమును సంతోషధ్యానములు చెలరేగ బహింపంపబడిరి.

కె. కోటి రెడ్డిగారు పట్టభద్రుల సభిం దించుచు నీవక్త్రముగి ముది పట్టభద్రులు 9 జేయుచుండిరి అందొక యువతీతనము గూడ గలదని నుచిరి. పట్టభద్రుల తరపున వెంకటగూడారెడ్డిగారు తమకృతజ్ఞతను చెలిపిరి.

అధ్యక్షులంత్యోపన్యాసమునందు పట్టపరీక్షయందు పట్టభద్రులైన రెడ్డిపట్టభద్రులవారిచుడి యగు కె. అన్నపూర్ణమ్మగారికి డిసెంబరునెలలో జరుగు రెడ్డిజన మహాభిలో బంగారు పతకమును బహుచుతిజేయు నుద్దేశించిరి చెలిపిరి. కృతజ్ఞతా వందనములతో సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

1921-22 నుర్వులపంట అంచనా

భౌతికశాస్త్రమున నున్వృ పంట వేయు ప్రదేశములో దామాసాయన 74 వంతున నున్వృ వైరు జేయురాష్ట్రములనుండి వచ్చిన లెక్కలను బట్టి ఈఅంచనా వేయబడినది. ఇందు సంయుక్తరాష్ట్రములలో నింకొకవైరుతో కలిపి ఈవైరువేసిప్రదేశములను ఇటీవలమదరాసు సంకరాష్ట్రములలో ఈ వైరుకిందసాగుజేసిన ప్రదేశములు గలుపలేదు.

ఇంతవఱకును సాగుచేయబడిన ప్రదేశము 2698030 ఎకరములు. గతవత్సర మిదేకాలమున 2221000 ఎకరములు సాగుచేయబడిన. అనగా నూటికి 21 మంతుల యభివృద్ధి గాన్నించుచున్నది.

మదరాసు (నున్వృపంటవేయు ప్రదేశములో 17.3 మంతు సాగుజేయును) పెన్సెంబరు మాసాంతము వఱకు 503000 ఎకరములు సాగుజేయబడిన.

ఆనాయుపురము సంచరణ

వీనిని గూర్చి కలకత్తా తేయాకుతోటల వ్యాపారుల సంఘమువారు చర్చించిరి. రాజప్రతినిధికి కొన్ని చూచవల సంపిరి.

ప్రకటన

తిరుమల తిరుపతి వైశ్రా దేవస్థానములలో 1921 సం॥రం ఆగస్టు సెప్టెంబరు అక్టోబరునెలలలో రాబడిన బంగారు వజ్రరా వస్తువులు యీదిగువ కనుపరచిన వాటిని 1921 సం॥రం నవంబరునెల 21 తేది సోమవారం పగలు 12 గంటలు మొదలు కొని తిరుపతిలో దేవస్థానం ఖజానా ఆఫీసువద్ద ఆదినమున్న తరువాలి యేలం పూర్తి అయ్యే వరకు ప్రతిదినము అదేమేరకు ప్రారంభించి యేలం చేయబడును.

యేలములో సవాలుచేయ కోరువారు దేవ స్థానం కచ్చేరిలో యేలమునకు ముందుగా నఫరు 1 కి (రు 100) నూరు రూపాయలు ధరావత్తు కట్టి యేలములో సవాలుచేయుటకు అర్హులను పొంద వలసినది. యేలం ఖాయంపరచిన విషయమును మరిచి శ్రీ విచారణకర్తలవారి ముజారు వుత్తర్వు వాదరయిన తేదిలాగాయతు 30 దినములు లోపల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకొన వలెను.

అట్లావాయిదా కాలములో వైకం చెల్లించి లాట్లను తీసికొని పోనియెడల వాయిదా మీరిన తేది లాగాయతు మరల ఒక నెలవరకు లాట్లు పరమావత్తులో వుంచడమవును. అట్టి రోజులకు పినం 1 కి లాటు 1 కి రు 2-0-0 రెండు రూపాయలు వంతున జరిమానా చెల్లించి లాట్లను తీసి కొనవలె నున్నందుకున్న తప్పివయెడల నడరు లాట్లు మరల యేలం చేయించి అందుచే దేవస్థాన మునకు కలిగె నకల నష్టమును పాటి వద్దనుండి కమప్రకారం వసూలు చేయబడును.

సవాలు మొత్తము	మార్ వివరము.	తులము.
1885	(1) బంగారు దళా 1-కి తులం 80 వంతున	
15	(2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు	
9550	(3) వెండి దళా 1-కి 1900 గులము వంతున	
1	(4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు	
181 0	(5) హరిజనాపాయలు	
8436	(6) తేదరూపాయలు	
447	(7) తేదరూపాయలు లాటుగా రూపాయలు	
1800	(8) తాంబూలమునకు లాటుగా శేర్లు	
507	(9) రాగి వజ్ర రా వజ్రము శేర్లు 886	
	(10) కర్పూరం వజ్ర రా చిల్లర జరిమానామును	

తిరుమల తిరుపతి వైశ్రా (Sd) C. Doraswamiah, దేవస్థానము ఆఫీసు తిరుపతి 8- 1-1921.

శ్రీమదాంధ్ర బహుదేవు రాణము

అచ్చునున్నది.
హోదాగ్రహణాత్మకము. స్కాండ్పురాణములో నొక భాగము. ఇంగు మధుర మీసాక్షి సోనము: దశకర్మల లీలలు దెబ్బదియొకటి విచిత్రములుగ వర్ణింపబడియున్నవి. పద్యములు మూడువేలు వెల 0-12-0 అణాలు.
ఆంధ్రలో హాస్యాసము. ఇంగు లలితభండారుని సంపుట మొదలగు కథల సేకము లున్నవి.
మంచి తెలుగు వెల రూ 1-8-0.
విచిత్ర వాగు కాపటాభిషేకము సలక్షణనాటకము. వెల 0-12-0 అణాలు.
శ్రీ గామనవాసము. లక్షణము క్త నాటకము అచ్చునున్నది. వెల 0-12-0 అణాలు.
జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెనుగు పండితుడు, హైస్కూలు. కడప.

మన గ్రంథరచన

ప్రపంచమునంగల యే బాధయైనను, ఉత్తమస్థానమును, హానికరతాప్రపంచమున, సంపాదించవలయుననినను, తన సభ్యుల హృదయప్రపంచమును కల్యాణదాయకముగను, మహాశక్తి సం శోభితముగను, జేయగోరిన గొప్పవక్తలను, రాచకీయవేత్తలను, వేదాంతమూర్తులను, వ్యవహారసాహసీలులను, కళాచక్రవర్తులను, కర్మయుండు టవసరమెకాక భగవద్దేవతాది మైనదియు, మహావ్య బాధి ప్రత్యేకశక్తి సంపాదితమైనదియు, గొప్పశక్తి నున్నవింపజేసి, చుట్టుల అపారశక్తి యుగమైన ప్రపంచమునకురించి దాని సమానశక్తికి వచ్చుటలు గావించి, మహాకార్యముల నొనరింప జాలు మేధాసంపదను వృద్ధిగావించక శక్తిగల్గిన, భాషాశక్తి, విజ్ఞాం భణ, గాంభీర్యము అశ్వవసరము.

వృద్ధి కాలమునుండియు ఇప్పటివరకు సాంఘిక శక్తికలననే మనుజులాలి మిగలి జీవితానికి లోపరమకొని, వానిసేతులుగ నొచ్చి జీవమును కొనసాగించునొను అస్థురదము నొందు చున్నది. సాంఘికశక్తి, ఏమగులు మొదలగు వానికి కొంతమాత్ర ము అన్ని విధముల సంపదించుకొని ఒకేకన్యస్థానము జేరుట కై యుక్తి సన్నిహితమైన కార్యమొనర్చుటకు, వానికి శక్తిచాల లేదు. మనుజులొక్కడే తన భావప్రపంచమును భాషలాలూ నోటిద్వారా తెలుపును ఇప్పటివరకు తనప్రభుత్వమును నిరంకు శముగ నిలుపుకొనియున్నాడు.

ఈ జన్మవేళ్ళును కొన్ని బాధలు వ్యాధి, మౌనవారు వాక్చేతుల యభివ్యయము ననుసరించి రేడియొడియములు, వారు జేవులు, అటుల అవయవ పరిణామముల వ్యాధి ఒకరికొకరు దెలిసికొనుచు ప్రపంచయాత్ర జేసి గాని, వికారివికారమున కోటిని తమనకుచింతలకావలెనై భావవ్యాధి నొకేమాత్ర మకు ద్రిష్టలేక నాన మొందిరి.

భాషాప్రపంచ మెచ్చటవృద్ధి నొందెనో, అచ్చ తెల్ల ప్రపంచ శక్తికలనములను వచ్చుటయేకాక ఒకేభావమాట్లాడు వారికి గల్గు పరస్పరప్రేరేపక భావ మలకటాచే ప్రభుత్వము అనాగరికత వలన ప్రాంత సహింస ప బడి చేయ బడచుండు యుద్ధములు తెగుటయే కాక, మనుజులందు దాగి, అవ సరము, అవకాశములను యంతుకపోటులచే మన్నిపంపడి, పరిసర ప్రాంతపు సుందర, లీలాగుణ్య భాషాప్రపంచశోభచే, విక సింపు బుద్ధిబలము, మేధాసంపద జ్ఞానయోగము క్రమముగా రెప్పులచేచి, తన కొప్పునము గనుకొని, తన సోదరాభివృద్ధికి పరిపేష మొనరిడుటవలన, బాధివృద్ధియు, మూలభకము, వికా సము, వృద్ధిగాంచి, కాంతి, సుఖభవముగా నెల లొబుడిడి. జను లు, ఆనందమునూర్చి, ఆనందలయని గనుకొని, భువకార్యము లొనర్చి, భావరేఖి, ఆహారన గలుగదు. అయ్యది సాధ్యము కానివో, వికారిబుద్ధి పోత మగును. బుద్ధిసానులైనవారు పశు ముఖ్యులని మన సామాన్యపు మాటయే.

సాంఘిక కట్టడము పూర్తికాక భాషయు, భాషాప్రపంచ వత్తికలకుచిర మైయుండునకు, అప్పటి మహాశక్తి రచిత ప్ర యుల్నియు, లిపి గొప్పదశకు కొన్నివోటుల దామచేతను, స్వాధీనముల యవసరభయముననునను, లిఖింపడక, ఎచ్చ తెల్ల ప్రామాణ్యము, బహింసమునకు రాక, ఇప్పటి కార్మిక వివరకప్రభుత్వపు కర్మలవలననే, మానవులవృద్ధిచేమగులక పోయెను.

క్రమముగా, పరిస్థితులు మారినవి. శతాబ్దములు గడచినవి. మనుజులు పుట్టి చచ్చి, పుట్టుచుండిరి. పినిననుగించి, అభిప్రాయములు మారి, భాష వృద్ధిచును, ప్రాంత యొక్కవై, ఇప్పు డు, గ్రంథకర్త, ఏపదిమందికి తెలుసుకొనా కాక, బాధింకకు, తన యభిప్రాయముల నొకంప శక్తియును దెలుపన్నాడు.

గ్రంథములు ప్రతిదేశమునలపు. కాని, కొన్ని భాషలకే యుక్తస్థానము, వానియందు సంపాద్యమైనది. అందులకు, గా నణమానాకులకుం దుర్భలించిన మహాకార్యములు యూపు ఖండమునం దుండేకాక అనేక విభజాతులకుం గలవు. కాక, ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, జర్మను భాషలకే గౌరవముగలదు.

ఒకబాధి గొప్పదశకుం దున్నదనన, దానిభాష యంత కంటె రెండుతో మహద్దశయం దున్నదని తెలియనోవు. భాష లేక, బాధి కలకలాలదు. ఉత్తమ భాషలేది, గొప్పదశ నే బాధియే వాక్రమింప జాలవు. భాష యే సత్య మగు బాధియొక్కస్వరూపము. ఒకబాధియొక్క బుద్ధిలక్ష్యరూప మేభాష. కాని భాష, గ్రంథములద్వారా లెస్వరూపమున వెల్ల డించును. దానిస్వరూపము, వివిధసంఘముల, వివిధమా మను జుని గుడుపులవలననే, పద్యగద్యరూపమున, స్వస్థిస్థితియముల కారణములు, స్వభావములు, వానిహాస్యములు తెలుసుండును.

ఫ్రెంచిదేశీయులు, తమకు వానికాలియును లేమిచే గొప్ప సాహధారమును కల్గియుండుమిచే, అద్భుతము లోడురాకపోవుటచే ఇంగ్లండును మించి, ప్రభుత్వాన మాక్రమించలేకున్నను లెస్వరంధములద్వారా, తన హృదయాశోభచే, తనశక్తిని తదితర బాధులవై కనబరచుచున్నది. జర్మనులు, తమగ్రంథాత్మకమైన వలననే, మహాయుద్ధమును నెగపశోక్తియుతులైరి సైన్యు, “సైకా లజీ, మెడిసన్” కాస్త్రములకు, వారిగ్రంథములు ప్రమాణము లైనవి. ఇటాలియను క్రమముగా వృద్ధిగాంచుచున్నది. వా భాషసాభాగ్యమునంద ప్రారంభింపమొదలిడి నప్పటినుండియే కాన, బాధిని బుట్టింప గ్రంథస్పృహ యగత్యము.

గొప్పకాస్త్రముల గ్రాహ్య మొనరించుకొనవలయుననిన, ఇ తరప్రజల యభిప్రాయముల దెలిసి కొనుటవసరము. కాస్త్రరహ స్వములదెల్పుతగు మాటల ప్రతిభాషయందు స్పటింతుట కష్టము వానిన, ఒకేవిధముగా, కొన్ని భాషలవలన నను స్వీకరించనివో, ఆప్రజలయందు బాధిస్వాధ్యయ, స్వాధ్యయము, ఏర్పడజాలదు. కాన, ఇండియనులు, బాధియవికాసమును వెంపొందించుకొని, బాధిని నిర్మాణింప నిశ్చయించుకొనువో, సామాన్యైక భాష యొకటియు ఇదిభాషలలోగూడ, ప్రభు భాషయందుగల, కాస్త్రపరిశోధ కనూత్రముల దెల్పుమాటల దెట్టుటయు ముఖ్యము. అప్పుడే, ఒక్కమాట యుచ్చరించువో, బాధింకకు, అమాత్రస్వరూపము, ఒకేవిధమున గోచరింపజాలదు. లేనివో, సాధారణ లక్ష్యించు కాస్త్రమునకు గట్టి పరికరము, మొదట అవసరము.

మనభాష గూర్చి విచారించుము.

ఆధునికాంధ్రభాషాచక్రవర్తి, శ్రీవీరేశలింగము, అనేక సూత్రపథముల ద్రోక్తయు, ద్రోశ్చిప్తి నొనరించును, సర్వ విధముల, ప్రస్తుతపు టాండ్లల భాగ్యన్నతీ మూలకారకుడై వెలుగుచున్నాడు. ఆయన వేసినదారుల బ్రయాణ మొనర్చి, ఆంధ్రభాషలాలామనోభాసమగ్నిగా జేయబయల్పించి, విజ్ఞానాంధ్ర కామండలి, భాషాశివర్ధని సమాజము ప్రచారిణిల యము, తిరుపత వెంకటేశ్వరకవులు, తదితరులు ధన్యులైరి. వారికి భావికాలమున గలుగబోవు ప్రజాసమాహము, ఆధునికాంధ్రు లతో, చేతులు మొగిల్చి, కృతజ్ఞ భావదనముల సమర్పించురు.

శ్రీవీరేశలింగము, “స్వీయచరిత్రము” జేసి, దివిలో నెలిగించిరి. వెలుతురునతిరుగ సాహసించినవారుగాని తననవాడ గాని, అతిగా కాకరాంయిరి. ఇది, బాధిహృదయకకు సాక్షి యనిపదేశములు లెలంచుటలో గొప్పద్రవ్యప్రమాదముండజాలదు చరిత్రచాగిసిరి. ఇందును, శ్రీలక్ష్మీ నరసింహముగారూ, ప్రైప్రభును రెండు మండల సంపాదకులు, కొంతమారము, పని చేయు బ్రయత్నించిరి. జయమును గొంతవరకు వరించిరి.

జీవచరిత్రలు, భాషాచరిత్ర, “కాస్త్ర” చరిత్ర మొదలి డిరి. ఎక్కువమంది కిందెక్కువ యుత్సాహము నొడమివట్లు గోచరింపదు. “ప్రకృతికాస్త్రము” “రసాయనకాస్త్రము” లు, బాల్యాంధ్రస్వయంజేయున్నవి. “భాగోళకాస్త్రము,” “అనరేకూన్యము. ఇక నెందు, మనభాషవృద్ధియందుకలదు. “పద్య కాన్యములు,” “పదలు” మాత్రమే. ఈరెండు, అవయవములు కలిసియే భాషయో? లేక, స్పష్టి, స్థితి, లయములకారణములు స్వభావములు, వానిహాస్య.

మల తెలుస్వకాస్త్రములు కలిసి భాషయనరా?

ఏదేమనునందైనను, భౌతిక ప్రపంచరచులచే మత్తులె యున్న ప్రజలలో నుద్భవించినను, అప్పటికవులు, వారిసోద రుల బుద్ధిమాండ్యమునకు దాసులుకాక, వారిరుచించు నీవు వ్యక్తలకు జీవయుక్తమా, భగవద్దేవతాతమవాక్కునను నుతి నము బంపక, తమభాషప్రపంచమునకు నచ్చిన వెనుకటియేయగ మునో, లేక ముందు రాబోవుయేనత్యకాలమునో వాగొనుచుం దురు. ఈసత్యమును, ఇంగ్లీషుప్రజలు, వారికవులకు గలయెడల తెగనిపోరాటమునలనను, పోతన, నన్నయ సింగుని యుగప్రదర్శ కములనను, గ్రాహ్యము కాగలదు. శ్రీ జిం చి యున్న బాధికి, దాసులగుట మన నే జీతమునందే, ప్రబంధ యుగపు ప్రాంత్యమున కవులకు, సాధ్యమైనది. అందువలననే, కురూపియై భాషాలాలూచుచున్నది. అనుచరులు, గురూత్తమున కొక్కొరిపడి, అపకీర్తితెచ్చుటయు కల్గుచున్నది. తక్కువ, పెద్ద న, మారన, పోతన, శ్రీనాథ, అప్పకవి, భట్టులమొదలగు, ఏపది మందినోపు కవిశ్రేణుల నెక్కువ తెక్కింపజలమా? ఇతర భాషలయందు దుర్లభ కవులు లేకకు మించియుండుకున్నను, రెం డవతగతివారుకలరు మనలో. ప్రభువుతరగతి, అధిగతిగతిలెప్ప మధ్యతరగతియ్యిది? బాధి కిది చాలదా కళంకము?

మనదేశమునరే బీదకమునందున్నది. దానికోడు, ప్ర భుత్వమునుండియు, మతమును, భాషను, కళలను కాపాడి, దేశ మును రక్షించి, గర్వమును నిశ్చలముగ నుంచిన బ్రాహ్మణులు,

తుట్టుతుడు, దేశమునువలచి, ఎండలచే మానుచు, ఎచ్చటో నెలలలో దాగినకప్పుకు, తులకాలపు తుపాళుల వర్షముగా కన్నుడినట్లు, ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వముచే, ఆరాచకము భయము వీడి ననుసరి. అంతట, దేశము నమ్ముకొనుట కాక, భావనువీడి, తుప్పలై, తమ గొప్పతనమును, తమ తాతల నిష్కళంక భావనలను, గాఢముపెరి. అందువలన, వారెందుగూడ, అజ్ఞానము బలిపిన. ఇతరులు మొదటినుండియు నిరక్షరకుక్షింభములు. కాన, గ్రంథండులు, ప్రకటించు గ్రంథములు కొనువారు తక్కువగుట, అంతే వివాదవచుగుట, ప్రజలకు, దారిగానించకుండుట తటంచినది.

“నవనా” రచనమాత్రము వృద్ధిచెందినది. పండితుని పుత్రుల పండితుల వలెనన్నట్లు, ప్రభువు నిర్మాణముల ననుసరించిన, నేక ప్రపంచజ్ఞానరహితులు, భవదావా మత్యధికమైనవారు గారువీరనల, పాలుగురును వానినుండి, గొడ్లవద్ద నుండువాని రకు నవలనిర్మాణమునకు పూనుకొనిరి. వందలకొలది గ్రంథులందు, దేశపుభవమును వివరించి వేదజల్లిరి. ఈ గ్రంథములలో హరికే, 90, ఆదేవిపాపముగాని, ప్రదుచుముద్రము తోడనే దుర్బుధ్యమైనది. అందులందు దొంగిలించిన చోరులు చిరకాల పులాటలనున్నచో, అట్టి కవులెల్ల నిగ్రహునిగాదు? మహర్షి హరిమందునుకలదు. కాని కొలది నుండి, కంకరా వాయులు, రామానుజము, మిల్లము, కీటులను మరుగలమా? నుక, మనము భావము వృద్ధిచేసికొనిది, భావప్రయోక్త గాత్రమునను, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ నునను, స్వరాజ్యముని ను, లాభములేదు. అనగా, అవి, భావవృద్ధి యగువరకు ను కాదనికాదు. భావమున్న యెక్కువలాభము. లేనిచో, కష్టము, “నవల గ్రంథకారులెల్ల” తమ విలువయోకాలమును, దేశపుభవమును, ప్రజల యాయాసమును, పండితుల జాగ్రత్తను వృధాగా, సుంతమైన లాభముకుగాక, చేయుచున్నారో, అటులే, మన యవలందు, భావములలో ప్రతి కవయము జదివి, శ్రద్ధమొనరించుకొని, తిరిగి తమభావలో చర్యల నొనర్చుటయున్న, ప్రయాస వృధాను. అట్టి నవ్యమును భరింప దేశము కక్షింపతముగ లేదు. కాన, వెంటనే, భావభిమాను లెల్లరు, వారనల, తెలుగువారెల్లరు, తమ నోరును బలపరుచు గాన బయల్పరింపాలెను. హృదయమున శుద్ధిచేయ ప్రయత్నించాలెను. పుస్తకభవమును స్వతంత్రవలయును. తమ యింటిని నిర్మించ వలయును. ప్రాణమును కాపాడవలెను.

మనమువలంబించవలసిన పద్ధతు లేవి ?
మహాత్ముని “జాతీయవిద్య” వైఖరి యభిప్రాయములు, అమూల్యములు. ఇంగ్లీషుభాష, ప్రస్తుత కాలమునం దత్యుత్తమమైనది. ఆభాష సుపుత్రులవైనచే, ఇంగ్లండు, తనసుతులంత భగవద్విరోధులైనను ఇతర మానవ ప్రపంచాభివృద్ధి నిరోధకులైనను, “వాకురు” “నేమను” అనుకత్తిని పూజించువారైనను, మహాయాపదల తరించి, ప్రపంచరాజ్యమై, సపదల లవాలమై విలసిల్లుచున్నది. అట్టిభాష వనము నేర్చుట ముఖ్యము. వారి పాత్రములదెక్కువ భాగము (నుంచివైసంతవరకు) తెలిగించు బవనము. ఇందుననే భావికాలపు పునోద్ధృతి మనకుకలదు. జర్మని, ఫ్రెంచిభాషలు కొన్ని విషయములందు దీనికంటె యుత్తమమైనవి. వానిగూడ మనము, మనగుడ్డలతో, మన కృషియుముతో, మనయింటితో, మార్చి, స్వీకరించి, మన సు సారమును శోభాయ మానముగ నొనర్చుకొనవలయును. అప్పుడే, మనకు ముక్తి కలును. అప్పుటి నుండి యే మన జాతి నూత్న కళ ను స్వీకరించును. ఈపని చేయుటకు ఆకర్షణీయకమా, హృదయరంజకమా, సరళమాభాష వ్రాయగల్గిన యవకు లవలయు. అట్టివా లనేకరు లిప్పుడు వృధగా, నకలవ్రాయుచు శ్రమకొందుచున్నారు. వారిలో ననేకులకు, చదువుట, అర్థమొనర్చుకొనుట, జర్మనీ వేయగలకత్తి యింగ్లీషునందు గలదు. వారే యీవనికి పూనుకొన్నాడు? తమకత్తిని చిల్లినేకత్తి, స్వాధ్యమును వీడి పనిచేయరాదు? ఇందు, వారికి ఎల్లప్పుడు, అనకరించు తున్నవృథాము పోవుటయేకాక, శ్రోత్రభాషప్రపంచము దృష్టించరగుట తటనింపు. అందునుండిగూడ తమభావ ప్రవాహవాహినికి బలియుమును, శ్రీ, వీరేశలింగంవలెను ఇంగ్లీషునుండి సంస్కృతమునుండి తిరుపతివారివలెను, ఆకన్నడము నుండి వెంకటాచార్యులవలెను, అన్ని భాషలనుండి సా. అక్షిప్తనాసింహం, కె. వి. లక్ష్మణరావువలెను, ఆకర్షించవచ్చును. తమ కత్తి నుజ్జంభింపం చేసికొనవచ్చును.

ఇతరభాషలనుండి తత్వము యవలచే, ఆ భాషలకు దాసులు, ఇప్పటివన, మిలుగురుపురుగులవలెనుండు, ఎందును పాండిత్యములేని పట్టద్రులవలె, కమ్ముగారు. ఆ మిలుగురు

పురుగు లిట్లు తత్వమాచేయగల శక్తియుతులైన మనకప్పుడు, ఇతర భాషాభ్యసనవలన నవ్వమే యుండదు. మనమిప్పుడు తత్వమా చేయవలసివచ్చినను, వీనివై, మనవానివై నాధార పడి, ముందువచ్చువారు స్వతంత్రకత్తిని తిరిగి తత్వమాచేసికొనవలసిన యవసరముకి సంభవించు. ఇదినిజముగా యవసరము. ఇదియొక బహుమానము. బహుమాన మొనర్చుట: ప్రపంచమున నానాజాతి సమ్మేళన సాంగత్యము సాధ్యమగును. ఇట్టి పు గ్రంథములు, (ఫ్రెంచిభాషనకి, జర్మనిభాషనకి తత్వమాచేయబడుట, వారివి, ఇంగ్లీషుభాషనకి తత్వమా చేయబడుట మాచినవారు, పేక్షియును తత్వమాచేయవలసి, చదివి, తిరిగి, అంత గొప్ప గ్రంథములు వ్రాసి, ఇంగ్లీషుభాషనకి మరొక యవసరమున మార్గదర్శకులైన జర్మనులగుచ్చి చిన్నవారు, వాల్టెరు, ఇంగ్లీషు పాననచేతన శైలియార్చుకొన, వాని నాధారపరుచుకొనిన “మాపస్సంట్” అను “చిన్నకథ” నిర్మాణకుడు తిరిగి యింగ్లీషువారి కాదృష్టానుభవమొనరిన తెలిసికొనవలయును, మన మీ భాషలలోని యుత్తమగ్రంథ, తత్వములకు ఆత్మ్య మొందరు.

“ప్రకృతికాత్రము,” “రసాయనకాత్రము,” “తక్కుకాత్రము,” “అధికకాత్రము” ఈకాత్రములలో మన పురుషురీగా శూన్యవాస్తవములతో నున్నాము. ప్రస్తుతము, తత్వమా చేయుటశోభ్యము. ఇత్యది ముఖ్యవసరము స్వతంత్రపాత్రముల వ్రాయకత్తి, వైచేష్టిన తిరగతివారి కుండదు. వారిచే ప్రయత్నింప చేయుట యుత్తము కాదు. అట్టిపనికి, కె. వి. లక్ష్మణరావు, మా! సాంబశివరావు, చి! వీరభద్రరావు, కెడ్డి ఆదిగాగలవేర్తలు, నూత్నయోగముల, రామకృష్ణరావు, కెడ్డి, నుద్దారావు మొదలగు భాషామారులు, చి! లక్ష్మీనాసింహం, పా. ల! వరే రావడవరంభకారులు, వెంకటాచార్యులకవు లాదిగాగల సహాధికారులు, పూనుకొనిన, చాలవలె లాభముండును. విజ్ఞానవర్ణనమునకు, తిరియుండని దినములలో, తమ కత్తిని వినియోగించి, చర్చితరహితముగా భాషను నిల్పుట, ఆస్వచ్ఛత, స్వతంత్ర్య, స్వాధ్యహిత యోగము యుత్తమమేమో తెలియుటలేదు.

ఈదేశములందు, అన్ని విధములగు పాత్రములను, మూడు పాళ్లు (ఒక్కనవల, “చిన్నకథ,” స్వీయచరిత్రాది గాగలవి తక్కు) కళాకాలోపాధ్యాయులే వ్రాసెదరు. అనుభవయుతులైనవారికే యట్టిపని సాధ్యము మనదేశమునందో, మన యాపాధ్యాయులు మిలుగురు పురుగులు. వారికిమనభాష రాదు. త్రోవకు సగ్గా రోహితులువాకే. ఎచ్చటనైన కొందరున్నను, వారికి ప్రాప్నానా మెయ్యెడి?

భాషవచ్చినవారు, తెలుగుపండితులు, వీరికి, సంస్కృతముతక్కు ఇతరభాష వాసనలేను. అందువలన, వైముతు సంబంధించిన పాత్రముల తత్వమాచేయ శక్తి నహితులు. ఒకరిద్దరున్నను ఉత్సాహకరమాప్రాప్నానా మెయ్యెడి. బుద్ధిచెంబుగల బ్రాహ్మణుడు, వీరికంటె కడుపునిండా తిండితినును. మిలుగురుపురుగులకున్న గౌరవము వీరికి బడియుండులేను. ఆచరు నపువారే, వీరికితోడు, వీరికి, తరువుగా, చాడ ప్రము మొందుకాన, మన భాష వృద్ధిగావలెన్న, మన తెలుగు పండితులు మోవలెను. వారికి, యూహించును భాషనుకూడ వచ్చియుండవలెను. వారి కెక్కువజీతము, మిగిలవారికంటె యుండవలయును. వారిగొప్ప తనమునండి, బాలరు తయారుగుదురు. వీరిబట్టి భాషయుండును. సంవత్సరములో గావకీయును, ఇట్లు వృద్ధిచెందినవిక. తెలుచుకొనిన, ఈదేశంబులోగనే, ఈభాషాభివృద్ధిమునకు శంఖసాధనకూడ చేయసాధ్యము కాగలదు. ఇదిమాత్రము మరుగవలదు. భాష లేనిది నిర్ధితము. బుద్ధిమాన్యమైన స్వరాజ్యమొందుట ? (అంశము)

అమృతము

5000 రూ] [తక్కువలేదు

డబ్బిల్ డిమిప్రింటింగ్ మిషను

చక్కగా పనిచేయుచున్నది.

ఆంధ్ర ప్రకాశ్ సు,

చెన్నపురి.

తెల్లతెగడ (3221)

100 ములుగులు 1922 జనవరి 1-వ తేదీలోగా కావలెను. సవైచేయగలవారు ధరలుసహితముగా 1921 డిసెంబరు 1-వ తేదీలోగా మాదిరిలో తెండర్లు బంపవలయును.

డాక్టరు, ఆచంట లక్ష్మీపుతి బి. ఏ.
(మేనేజింగ్ డైరెక్టరు) ఎం. బి. సి. యం.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, లిమిటెడ్,
19 హున్ రోడ్డు, మాంటూరొడ్డు, మదరాసు.

మహాత్ముని మహిమ

ఇది సులభ శైలిని వచనరూపముగ చూతనముగ ననేక విషయములతో రచింపబడినది. ప్రతివారును చదువవలసినది. ఇందు మహాత్ము జన్మదినచక్రము గూడ బొందుపరుపబడి యున్నది దీని వెల రూ. 0-6-0 మాత్రము. 12 ప్రతు లొక్కసారి గొనివయడల రు. 5. పోస్టేజీ నిందులో కలసియున్నది క్రింద విలాసమునకు వ్రాయుడు.

(887) ఇవటూరి వినాయకశర్మ, కాకినాడ.

కొలా

[త్రేసు మార్పు]

యుకాల్పము యిల్

పండితుడగు, కీర్తనామృత, సలసాపి వీటికి సంబంధించి వంటి వైషమ్యము. అనేక బంగారుపాత్రములు. నాణ్యత్రయము పొందినది. అప్పుడెకా సీసా క్రియం ప్యాకింగ్ పోస్టేజీ సహా రూ. 0-6-0. ఇందుకు తక్కువ ఆర్డరు అంగీకరింపబడదు. ఇతరవిషయములకు దిగుచి చిహ్నమునకు వ్రాయవలయును

కొల్లపూరు! వెల సరసము!!

సీమబగ్గాయిల్ కంపెనీ సరకులున్న, సకలవిధములయిన సీతగ్రాహకులకు కష్టము చేస్తున్నాము.

లింగంబలాసా కీమ్ రాజ్ అండు కో,

కోలామూర్త్ 256, వై.జి.బాబ్ రోడ్, మదరాసు

సిద్ధమై యున్నది.

అరవ తెనుగులో వ్రాసి చిన్న అచ్చులో ముద్రించిన చాకరకటనల జాబి మోసపోకడు. ఇత్యది సంపూర్ణాంధికరణము.

శ్రీ గాంధీ మహాత్మ ప్రణీతం బగు

ఆరోగ్యదర్శని

సంపూర్ణాంగము తేకుండ సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును మనము విశ్వహింసజాలము గావున నహానుకు తన 80 సంవత్సరముల ప్రపంచసంగ్రామభివృద్ధియొక రచించిన యీ అగ్రగణ్య గ్రంథమును ప్రతిమానవుడును జదివితీరవలయును. నహానుకు బూటక పుమాంబ దేవువాడు కాను. కేకక, బుద్ధ, అశ్వత్థామ, నరహియ కన్యాని మహాపురుషులు తమ ప్రపంచపు కాల్మిశమును 40 సంవత్సరముల వయస్సులోపనే వివృత్తింది దిని నలంకరించిరి. కాలి, నహానుకు తన 52 సంవత్సరమున బ్రపంచముంతయు నచ్చెరువగుచుండుట చేయు విశ్రాంతి వినియోగి భారతీయ స్వరాజ్యవాదప్రయత్ని ములకూడ నిట్టి పట్టుకల బీజక, నహానుకులలా నహానుకుని తిరిగిభావనపరిమలు గాక నుత్తెడి? అట్టి విధానమున నహానుకు దెలిసికొని మయధాత్తి కలులు నడచుకొన నే. బ్రతుక్కిరియరాదు! ఇందు నిరాపదవికత్తి బోధింపబడి యున్నది. వైద్యులకల్గలేను. దోషము లాత్మ్యులే. క్రకృతములైన వర్ణింపబడు మూలమున నె వ్యాధుల గుండే కేకకవచ్చును. ఎట్టివ్యాధియు దట్టించినను బహు సులభముగ జీక్కిజేయవచ్చును. ఆరోగ్యమే యొక భవము. గుజరాతి హిందీభాషలనుండి గ్రంథము వెలవేల కర్నూపడి యుండెను. చక్కని ఆంధ్రీకరణము. నైపుణ్యము. పరిశుద్ధి ముద్రణము. ప్రతి 1-కీ వెల రూ. 0-12-0, వి. సి. గా రూ. 1-2-0. 12 ప్రతులు : రూ. 8-0-0.

సేథ్ బ్రదర్లు, సుచిలీవల్లుము లేక,
పోస్టు బాక్సు 610, మైలాపూరు, మద్రాసు.

దేశ వార్తలు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

అల్లసాని మంత్రిగారు

10-వ తేదీ యువతమున అల్లసాని మంత్రిగారు లండనులోకి వెళ్లినట్లు తెలుసుకున్నాము. సమావేశమున అల్లసాని మంత్రిగారు ఈ గ్రీకులు, అల్లసానిగారు తమ మామలను వదులుకొనగాలని తీర్మానించిన ప్రతిపక్షము.

ఈ సమావేశమున భూమి అండ్ ప్రభుత్వమువారి సంధిముతులు వీరికి తోచును. అల్లసాని మంత్రిగారు తానాయంతము ద్రోహివారి వనతులందఱు అందును 11 వ తేదీన రిటైరువుడు.

యూనియన్లులకు ప్రభుత్వమువారి విజ్ఞప్తి చేయబడుచున్న ప్రభుత్వము తిరుగు యూనియన్లు ప్రభుత్వమునకు సమైక్య ముంచుకొనియు రాయబారము లుండును. తమ తమ తీర్మాన ప్రకటించ వలదనియు గోరుచు విజ్ఞప్తి నువ్వరి. యూనియన్లు పక్షమువారు విరూప సమస్యను గురించి ఆకురతలో నున్న మాట నిజమేగాని వానినిగించి ప్రస్తుతము విచారించుటకు వీలులేదు. కాంతములను పరస్పర సహాయము కలుగునట్లుగా సంధి కుదుర్చుచున్న యావిజ్ఞప్తియును దలిపిరి.

అల్లసాని మంత్రిగారు

అయ్యది జరిగిన తేదీన ద్రోహి సంధివరకును గురించి అల్లసాని మంత్రిగారు చర్చించిరి. ఆమాతల లోని కొన్ని ముఖ్యములు ఆచారము వీలులేనివి గలవు. వానిని తొలగింపవలె నని అల్లసాని మంత్రిగారు తెలిపిరి. ద్రోహివారు తెలిపిన వరకులందు విల్లండును కంతకును గలిసి ఒక పార్లమెంటు ఉండవలెనని గూడగలదు.

ద్రోహి అల్లసాని ప్రభుత్వమువారు వైతెలిపిన ఆచారములను గూడగాని మరలను తొలగి పక్షభూమి సంధిముతులను నిర్ణయించు వృత్తాంతము 50 తేము (కెయి) గారు అల్లసాని ప్రభుత్వమునకు నడిపిరి.

అల్లసాని మామలకు సమైక్యముగా ఆచారములను అల్లసాని సంధివరకులను మంత్రిగారు నూచించుదు.

భారతదేశ సైన్యము - ఉద్యోగుల వేతనములు

కామస్వస్థయందు మేజరు, ఎ. బాయిడ్ కాపెటరు గారు, భారతదేశమునందలి సైనికులను, భారతదేశములోని భారతదేశ సైనికులను గల వేతనములందలి భేదమునుగూర్చి చర్చించిరి.

అందులకు మాంటాగూగారు మారకము రూపాయికి 2 పిల్లలనుగానే యుండునను సమైక్యముతోనే వేతనములను రూపాయిల రూపములో నిర్ణయించవలెననియు; ఉద్యోగుల వేతనములను గురించి విచారించుచున్నామనియు ప్రస్తుతము వేతనాధిక్యత కలుగుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ లేరనియు తెలిపిరి.

ఆధికోద్యోగులు

కామస్వస్థయందు 50 బాల్కన్ యెట్టుగారిపక్షకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మాంటాగూగారు భారతదేశపు సైన్యములో సభిమునున్న సైనికోద్యోగులకన్నచి: నిబంధనల దెలుపుటకు కొన్ని వాదములుపట్టుననియు ద్రోహివారి వైకావాదాధి కారులకు నిర్ణయించిన నిబంధనలకంటె బాగుగ నేయుండుననియు తెలిపిరి.

తురుష్క-యుద్ధములు

ప్రభువులసభలో న్యాయప్రభుగారు, మాంటాగూగారు తురుష్క-యుద్ధములపట్ల పరిశీలించుచున్నట్లు తెలుసుకొనెను. తురుష్క-యుద్ధములను వదిలిపెట్టటకు కొన్ని మాతల నేర్పుచుట సంభవమనియు సెవ్యుసంధి ఆచులలోనికవిచ్చిన దనుక వారిని విచారించుట న్యాయమనియు (కామస్వస్థయ) ప్రత్యుత్తరముచ్చెను.

కెనియా

కామస్వస్థ సభయందొక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు చర్చిలు గారు కెనియాను భారత ప్రభుత్వమున కిచ్చివేయుదేశము లేదని నడిపిరి.

ప్రాన్సు-అంగోరా సంధి

సాలాడీయగారి కథ

ప్రాన్సు అంగోరాసంధిని గురించి ఇంకను ప్రశ్నలు జరుగు నేయున్నవి. ఫ్రెంచిరాయబారిగారు సాలాడీయగారు వ్రాసిన అంగ్లముగ్గు-సంధి అసత్యమని తెలిపిరి. హావాన్ ఏజన్సీ వారుగూడ అసత్యమని తెలుపుచున్నారు.

ఇటలీవారియుద్దేశము.

ఇటలీవారు అంగోరాతో ప్రత్యేకసంధిని తేసికొనుదుననుదంతినిగురించి ఇటలీవారు మిగ్రము.డలిన వీడి ప్రత్యేకసంధి నొనర్చుకొనుండుటకు నిశ్చయించుకొనిరి తెలియుచున్నది.

ప్రాన్సువారివాదము

విదేశాంగసంఘమువారిమొదట 'ఫ్రాంక్ బులియన్' గారు తా మెట్టిపరిస్థితులలో రాయబారముల (ప్రారంభించినో దెలుపుచు ఫ్రెంచివారు వైతిషియను విడిచివేయవలెననియు, ఫ్రెంచియుద్ధకై వీలను వదిలించవలె ననియు, నుడివీరి. ఇందువలన విరోధము లుండును అట్లుగుటచే సరిహద్దులు నిర్ణయించుదును. ఆరంభముననుండియు లండను నిబంధనల సమగించియే రాయబారములకు గడంగితిమి. ప్రాన్సువారు సమైక్యమైన సరిహద్దుల పరిష్కారము ఒక గొప్పవిషయముగాదు. ప్రభుత్వమునుండి యు నల్లసంఖ్యాకలక్షణములను ప్రాన్సువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్లుండులు రాకుండవలెను తురుష్క-ప్రభుత్వమువారు తగి-తెగి పరిపాలించు తనకు సమైక్యము గలదని ప్రాన్క్ బులియన్ గారు నడిపిరి.

కామస్వస్థయందు ప్రశ్నలు

కామస్వస్థయందు ప్రాన్సు ఇటలీలు సెవ్యుసంధిని నిరాకరించినవా? అది అన్యాయకర మైనదియు, అనాచారముమైనదియునా? ఆ సంధి నమలులోనికి తెచ్చెదరా? యను ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రధానమంత్రిగారు ప్రభుత్వముకు నిరాకరింప లేదనియు తెండవప్రశ్న అభిప్రాయములట్టి యుండు ననియు అంగ్లదేశము పట్లస్థుడును నాసంధియందు కొన్ని ముఖ్యములను చేయ సంసిద్ధముగనే యుండెననియు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

ఇటలీ-అంగోరా

కామస్వస్థయందు హాన్సువారు అంగోరాయందొక ఇటలీరాయబారి యుండె నని నడిపిరి. ఇటలీ విదేశాంగమంత్రి తాను మిత్రముడనని వదిలి ప్రత్యేకముగా సంధిగావించననియు జరుగు సుగతులన్నియు (ద్రోహివారికి దెలుపుచునే యుండు మనియును వాదా-ముతేసిని దలిపెను. అంగోరాలలోని ప్రస్తుతము 20 దినములలోపుగా దేశమును విడిచివెళ్లి పోవలయునని ప్రకటించిన సంఖ్యతి వార్తాపత్రికలలోనే చూచితి మనియు హాన్సువారు తెలిపిరి. అల్లసంఖ్యాకలకు క్రైస్తవులనుకాథము ప్రాన్సువారిను తులచాలని (ఫ్రెంచివారికి దలిపిరి. ఇంకను ప్రత్యుత్తరము చేర లేదని చెప్పిరి.

అంగోరాకు జనన ఇటలీ రాయబారుల అభ్యుత్థుడగు టుయేజగారు టర్కి విదేశాంగమంత్రిగారితో రెండువార్యములు చాలకాలమువరకు సంభాషించెనని తెలియుచున్నది.

అమెరికావారి కీయవలసిన యుద్ధములు

రెనాల్డు మెర్ కెనెగారు అమెరికానుండి ఇంగ్లాండునకు దిరిగివచ్చిరి. ఒకరు వారిని దర్శింపగా వారిట్లు చెప్పిరి:—అమెరికా వారుమిత్రముడనెడితేయలసినయుద్ధములునులర్దుపరచుటకు సమైక్యమిటలేదు. వస్తురూపముగా అమెరికావారి ఋణమును తీర్చవలెనని వారు గోరుచున్నారు. ఋణములను రద్దుజేయుటకును, తగ్గించుటకును కొంతమంది సమైక్యమైనదరు గాని వారు ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ నట్లుచేయులేరు. అంగ్లప్రభుత్వమువారి ఋణమును రద్దుజేయుటనుగూర్చి వారు తలపవైనదలచుటలేదని అంగ్లప్రభుత్వమువారు తమఋణమును ఏపిలు మానునుండియు తీర్చుటకు ప్రారంభించ సెంచుచున్నారు. గాని దీనికి ప్రత్యేకకాసము గావించవలెను.

వాషింగ్టన్ సభ

అంగ్లప్రధానమంత్రిగారి సందేశము

అయ్యది జరిగిన సందేశమును 50 అక్టోబరు 7 తేదీన గారు, హ్యూగారి క.ద తేసిరి. అందు అయ్యది జరిగిన గారు, తాము సభకు రాజులనందునకు విచారమును దలిపిరి. మరియు నిట్లుండెను: "వల్లండు" సమస్యలు చాల క్లిష్టముగనున్నవి. వీనిని పరిష్కరించుటలో పార్లమెంటుకును దేశమునకును నేను బాధ్యుడను. ఇదియు కార్యములకు పనిగల్గించువిషయమును గు

రించిన చట్టమున్ను గత శనివా-మున బయలుదేరుట కభ్యంతరము. కారులైనవి. వీలుగలగగ నే వచ్చెను. సభవారు ముఖ్యులను మును గురించి తీర్మానమునకు రాకపూర్వము రాగలని దలచెదను. ద్రోహివారు సభ జయప్రదముగు గాక యని గోరుచున్నారు. ప్రపంచమంతయు నెదురుచూచుచున్న కార్యభారమును హార్డింజి గారు వహించిరి.

ఈ సందేశమున కమెరికావారి అభివందనములు దెలుపబడెను.

సమావేశము

సమావేశము 11 వ తేదీన ప్రారంభమగును. ప్రభుత్వమున బాప్టిస్టు మంత్రిగారు ప్రార్థన జరపెదరు. ఈ ఆయుధ నియమ సభ డాటు మెమోరియలు భవనమున జరుగును. ప్రముఖులగు వైదురాజ్యముల ప్రతినిధులును అమెరికా ప్రతినిధులు 100 అడుగుల పొడుగుల పచ్చనిబట్టవద్ద కూర్చుండెదరు. హార్డింజి అభ్యుత్థుడు మధ్యకూర్చుండును. వారి కుడిపక్క నమెరికను ప్రతినిధులు కూర్చుండెదరు. తరువాత ద్రోహి (అధినివేశముల ప్రతినిధులతో గలిపి) ప్రతినిధులు కూర్చుండెదరు. తరువాత ఫ్రెంచివారు గూర్చుండెదరు. ఎడమవైపు ఇటలీవారును వారి తరువాత జపానువారును గూర్చుండెదరు. విశ్వబట్టవద్ద ఇతరచిన్న రాజ్యములవారు గూర్చుండెదరు. వీరితరువాత కామ్రూప్రవీణులకు ఆసనము లభింపుడును. హార్డింజిగారు సభాకార్యక్రమమును ప్రతినిధుల కావ్యముతో ప్రారంభించురు తరువాత కామ్రూప్రవీణుల నెన్నుకొనెదరు. ఈ సమయమున హ్యూగారిని తనస్థానమున నియమించి హార్డింజిగారు వెడలిపోదురు.

అంగ్ల దేశస్థితి

రాజుగారి యువస్వామ్యము

పార్లమెంటుసభ జనవరి 30 వ తేదీవరకు నాపివేయబడెను. పార్లమెంటు సభాంతమున రాజుగారు తమయువస్వామ్యమునందు దేశములోనికివచ్చునను యు విదేశసంస్థలను బాలమెంతునతో పరిష్కరించుందులకు సభ్యుల సభించించిరి. అధినివేశముల ప్రధానమంత్రిలను, భారతదేశ ప్రతినిధులను ఈ దేశమునకు జనుదెంచి కార్యముల చర్చించుచు దెనరుగాక ద్రోహివారి విదేశాంగవిధానమునకు అధినివేశములవారు సమైక్యమిచ్చిరి. భారతదేశములలో సమావసు నాకాలము ముకు గూడ నుండవలెనని ప్రకటించు తీర్మానించిరి. వాషింగ్టన్ సభ జయప్రదముగను నమ్ముచుంటిమని జాగ్రత్త చెప్పిరి.

తిరువాదిట్లు చెప్పిరి:—రక్షకును దివివకెవ్వడును లేనంతవరకు తగ్గెను. ఋణములు తీర్చుటకుగాను ఉద్దేశించిన అధికారము రాకపోయినను ఆదాయవ్యయ:ట్టియందు ఆదాయము మామూలుకంటె తక్కువగాదని తలచెదను. పొదుపుగా నుండుటకై ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న కార్యములకు ప్రజలగుడ దోడ్పడెదరని తలచెదను.

విల్లండు సమస్యనుగురించి ఇంకను వారు మనోవేదనగా నేయున్నది. పలుకుబడిగలవార. దరును సాదేశములో హాన్సుర సద్భావము ప్రబలజేయుటకు ప్రయత్నింపగలరెదను. కాంతికోశ కాకురతయు సరళభావమును గలిగి ఇదివరకు జరిగినవానిని మరచి ప్రయత్నించినయెడల కాంతి చేకూరగలదు.

బాగ్దాదునివారలసమ్మె ప్రపంచమందంతటను మందముగ నున్న వర్తక సమస్యను మరింతవిషమము జేయుచున్నది.

కార్యక సమస్యను కాంతిపగములకు ప్రభుత్వమువారు చాలకృషి జేసిరి. కృషివలన కాంతిచేకూరవచ్చును. విజను ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి ఈవిషయమై ఏమిజెప్పటకును వీలులేదు. వర్తకమును స్థాపించుటకు ప్రభుత్వకాసములకంటె యజమానులలోను కార్యములలోను పరస్పరసహాయమువలసము.

సమీప ప్రాచ్యదేశములలో కాంతి సెలకొల్పుటకు ప్రభుత్వమువారు మాన్సి జాను సెలలలో జేసినకృషియంతయు అనంతరియాలో తురుష్కలకును గ్రీకులకును యుద్ధము పాసగుటవలన నిష్ఫలములయ్యెను. స్వీరలో కాంతిస్థాపన జరుగునని నమ్మెదను. ప్రభుత్వమువారు మిత్రముడనెడివారిలో గలని న్యాయమును సంధి నొనర్చుకొనుట కల్గవుడును సిద్ధముగనే యున్నారు.

ప్రభుత్వవిధానము ననుసరించి ఈరాకులో వ్యయమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

యవరాజు గారు ప్రాచ్యదేశసంచారార్థము వెడలిరి. ఆనతికాలములోనే ప్రభుత్వపర్యాయము భారతదేశమున ప్రవేశించును. చాలకాలమునుండి మాకుటుంబమునకును భారతదేశమునకును సంబంధము గలదు. ఈసంబంధమును వీరి సంచారము బలపరచు నని ప్రార్థించుచున్నాను.

స భూ లు.

॥ ३ ॥

రామదండు

బాహుబలితరా

575

రేపలెవా రలు

శాంతి బహుమానము

గొప్పదానము

ప్రతి పూర్ణము

ಶೂ. ಸಬ್ 1.5 0.2-0 12.5 35 1.4-0

ఆంధ్ర పత్రిక చందా నిర్వాహులు

దినపత్రిక సంవత్సర చందా రూ 24

సంవత్సరాది సంఘిక

సమత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
సమత్రిక సంవత్సరపు తిరుగుబాట చందాదారులకు	1	4	0
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1	4
ఇతరులకు	...	2	0

ప్రస్తుతము పాఠ్యము రూపును ప్రకారము 0-2-0
జీవులు చాపి అధికముగ నున్నది. మిగిలిన ముందుగ నుండి
యార్జనము పరిష్కారము చేయవలెను. వీ.వీ.లు పరిష్కారము నొందు
మాట ఒక్కొక్కప్పుడు అలవ్యముగ చేసినదియు ప్రతికూల
పంపులు అలవ్యముగ నున్నవియు పంపిణీచేసినవి.

హౌం దీ మొదటి వాచకము

ఇదివఱకు తెనుగులో ప్రకటింపబడిన హిందీ వాచకము లన్నిటికంటె నిది మెఱుగుగా నున్నదని అనేకులు మెచ్చుకొనుచున్నారు. ఇదివఱకు అర్థ రుల నిచ్చినవారుగాక ఇంకను వలయువారు వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాలశిక్షవలె గాక ఇది కొలదిప్రతులుమాత్రమే ముద్రించుచుండుటవలన వలయువారు త్వరగావ్రాసి తెప్పించుకొనుట మంచిది. వలసినచో ఇల్లు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు

ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు.

ఉరోగ్యమార్గము

శ్రీగాంధీ మహాత్మ పణీతము

విషయసూచి:— మొదటిభాగము: 1 ఆలోచన,
2 సత్యానితి, 3 గాలి, 4 నీరు, 5 ఆహారము,
6 ఆహార నియమము, 7 వ్యాయామము, 8 దుస్తులు, 9 సంభోగ
నియమము.

రెండవ భాగము:— అధ్యాయము: 1 వాయుచికిత్స
2 జలచికిత్స 3 మట్టిచికిత్స, 4 జ్వరము దాని నివారణము, 5 మల
బద్ధము, జీర్ణము చెవనములు, మొదలగునవి, 6 అంటురోగ
ములు—మహాచికిత్సము, 7 ఇతర అంటురోగములు, 8 గర్భము-
ప్రసవము, 9 శిశువోషణము, 10 ప్రమాదములు, నీటి గండము,
11 కాల్పులు, బొబ్బలు, 12 హిమకాటు 13 తేలుకుట్టు
మొదలగునవి, 14 ఉపగ్రహము.

కం. ధీశంకరము

సూమారి రామచంద్రరావు గారిచే ప్రకటితము
అచ్చులో నున్నది
అతిశ్రీఘ్రముగ వెలుగును.
వెల 0 8-0

ఇందువల్ల వచ్చు లాభము దత్తను డిలములలో కళప్ర
నివారణకును రాట్టియాల- మగ్గులులకును వినియోగించబడును.
వలయునారు వెంటనే యీ దిగువ చిరునామాపై
చ్రాయదలెను. “సేవా సంఘము, గుడివాడ, కృష్ణవిజ్ఞాన”

తా మ ర త్తై ల ము

సంఖ్య: 1-0 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేయి.

పెళ్ళి మా తామర తైలము దన్యాను అర అనాలకు
 నీ నాణ్యమును సారము రాతివయ్యెడల మీ తామర
 నిమ్మల వుగును. నయముకానియెడల మీ అర అనాలు
 కిని పీడుకొన వచ్చును.

రాజారాణిగల బొమ్మను చూచి శోకుట మంచిది.

శిక్ష :- పురుషుల జంపి చేతిపోయిన చిర్రుమున
 లిల్లాలిల్లాలికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు పోయి
 వేసిన పద్యము :- 1. మంద లోనగర్జునులొనికీ పోపు
 ను. 2. పురుషుల జంపు మందల వాడొలయును. 3. పుం
 డిరిగి పుటకుండ చేయకులగును

అన్యుతాంజనము డిరో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

వెల్మయవరాజుగారికి

స్వాగతములు

రాజప్రతినిధిగారి తంటివార్త

ధర్మ, నవంబరు 13:—రాజప్రతినిధి యవరాజు తంటివార్తను ఒకవేళ, “భారత సామ్రాజ్యపు సరిహద్దులలో మీరు ప్రవేశించగానే, దేశతత్వస్వామ్యముతోను రాజభక్తితోను మీకు స్వాగతము నిచ్చుచున్నాను. ఆనాటి భరతఖండము లేన అతి భలకు జూపెడు గౌరవము మీకు జూపాలనుగాను మీ రాజభయప్రదమును నుండునని భారతదేశము గోరుచున్నది.

యవరాజుగారి ప్రభుత్వము

“నెను భారతముదములందు ప్రవేశించగానే, మీరు విషయభూమిముగ బడినదేశము నాకందినది. మీనదభిప్రాయములకు నానుస్కామములు. భారతదేశమున కెప్పుడెప్పుడు జేరుదునా యనినను కుతూహలముతో నెదురుజూచుచున్నాను. ఏడవారులెలు, ముఖ్యముగా భౌగోళియులు, నాకీదినముదయ భృత్యత్వానముతో నొసంగిన స్వాగతము నాకాశ్చర్యమును కలిగించినది”

బొంబాయి సన్మానములు.

బొంబాయి, నవంబరు 13:—వెల్మయవరాజుగారికి ఉచితరీతిని స్వాగతముచ్చుటకు సన్మానము లభ్యమౌచుముగ జరుగుచున్నది. వెల్మయవరాజుగారు ప్రప్రథమముగ దిగివచ్చి అస్సాలోబందరు ఒడకేవుచుండును. ప్రభుత్వసంఘమునకు వచ్చి మార్గమున దంకటను అలంకారములు అతివ్యయముగ చేయబడుచున్నవి. వెల్మయవరాజుగారు బొంబాయిగరము చేరులోగా ఈ అలంకారము లన్ని ముగియును. యవరాజు ఆపస్తదే భారతమహాసముద్రమును ప్రవేశించినా దెనియు, దిగినమునకు బొంబాయి నగరమును సమీపించుచున్నా దెనియు విని ప్రజలు సంతోషపడుచున్నారు.

బొంబాయి గవర్నరుగారి స్వాగత సందేశము.

“బొంబాయి రాజధాని ప్రాంతములలోపల మీరు ప్రవేశించు తరుణమున, బొంబాయి ప్రభుత్వము, స్వదేశసంస్థానాధిపతులు, ప్రజలు చేరి నాకుపంపిన స్వాగతసందేశముంది నది. బొంబాయిగరము ఎప్పుడెప్పుడు చేరగలనాయని నెను వేచియున్నాను. ఏడవార్తలనుందు నివసించుచున్న బొంబాయి పౌరు లనేకులు నాకీదిన మిచ్చిన స్వాగతము అభ్యుదయముగా నుండెను.”

యవరాజుగారి ప్రభుత్వము

నవంబరు 13:—“బొంబాయి ప్రభుత్వము, స్వదేశసంస్థానాధిపతులు, ప్రజలు చేరి నాకుపంపిన స్వాగతసందేశముంది నది. బొంబాయిగరము ఎప్పుడెప్పుడు చేరగలనాయని నెను వేచియున్నాను. ఏడవార్తలనుందు నివసించుచున్న బొంబాయి పౌరు లనేకులు నాకీదిన మిచ్చిన స్వాగతము అభ్యుదయముగా నుండెను.”

స్వాగత మెందుకు?

బొంబాయి, నవంబరు 12:—ఆపీవేయబడిన హైందవనైతిక సంఘపు సామాన్యసభ వేటి సాయుధము సమావేశమయ్యెను. వెల్మయవరాజుగారికి సంఘమువారు సన్మానప్రమును సమర్పించుటయును కార్యవిధానకార్యమువారు తేలిక తీర్మానము మీద తీర్మానమును ప్రారంభమయ్యెను. కమిటీవారు తీర్మానము చేసినను, ఒప్పుచేసినను వారితీర్మానమును సురక్షితముగ గంకరించవలసిన అనేకులు ఉపన్యసించిరి. అతివాదులప్రతినిధి లక్ష్మీవాసు తెన్నెగారు తమస్వయము కమిటీవారి తీర్మానమును సంపూర్ణముగ రద్దుచేయవలయునని ఉపసాదించి యుండిరి. దయ తలచి కమిటీవారి తీర్మానమును అంగీకరించవచ్చునని వారు వెువిచ్చిరి. తమిటీవారి వర్గ చాలఅన్యాయమై యుందని గులాబుచందు దేవచందుగారు తీర్మానమును సవరించిరి. ఈసవరణ ఒడిపోయెను.

తీర్మానము తీర్మాన మంటట వోలుకు కేట్టబడినగాని, వికేదముగా ఫలితమేమియు లేనందున, పోలు తీర్మానమునను దని అపపాదకుడు కోరెను. సభ్యులంగళవాచమునాడు పోలు తీర్మానమును అభ్యుదయము నెలవిచ్చెను.

అల్లహాబాదు ఆహ్వానసంఘము

అల్లహాబాదు, నవంబరు 12:—డిసంబరు 12 వతేదీన ఉదయము 9 గంటలమునకు యవరాజు అల్లహాబాదుకు వెళ్లి, రాత్రి 11 గంటలకు కాక నగరమునకు బయలు దేరి వెళ్లెను ను ఆహ్వానసంఘము వారు కార్యక్రమమును ఏర్పాటుచేయుచున్నారు.

యవరాజును బహిష్కరింపుడు

లాహోరు, నవంబరు 12:—సిక్కుసంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద ఈసాయుధము లాహోరుపేరు లాకనభవేసిరి. అన్యతేనరస్సులంగాను దేవాలయపు తాళములను ప్రభుత్వము వారు వశప జచు కొనుట తమకు అసహ్యముగానున్నదనియు, ఈ మాసము 15 వ తేదీ గురునానక్ గారి జన్మదినోత్సవములోపల తాళములను ప్రభుత్వము వారు సిక్కు మతస్థులకు తిరిగి ఇచ్చివేయని పక్షమున, సిక్కులలో విపరీతముగ నసంతృప్తి హేచ్చుననియు వారు తీర్మానించిరి. యవరాజును బహిష్కరింపవలసిన దనియు, 17 వ తేదీని రాష్ట్రమునం దంకటను హరతాళములను జరుపవలయుననియు నారుద్దేశించిరి. పంజాబు శాసనసభ సభ్యులలో సిక్కులందరు “దత్తచేయక తమ సభ్యత్వమును 7 దినములలోగా విరజ్జించవలయునని వారు ఒక తీర్మానమును గావించిరి. హిందువులు, మహమ్మదీయు లనేకులు వేరి తీర్మానమును బలపఱచిరి.

యవరాజును బహిష్కరించవలసిన దనియు 17 వ తేదీని సంపూర్ణముగ హరతాళమును చేయవలసినదనియు లాహోరు కార్యక్రమకమిటీ అధ్యక్షుడు పండిత రాంభుజదత్తుగారు పౌరులను ప్రార్థించిరి.

నిత్యేపములు

(ప్రచరణసంఘమువారు)

నిత్యేపముల చట్టప్రకారము, కలెక్టరు, ఎవరికైనను ఏదైనను నిత్యేపములు దొరకినయెడల, ఆదొరికినవస్తువుల ఖరీదును మైగ 5 వంతును ఇచ్చి ఆవస్తువులను కొనవచ్చును. ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించిన విలువకంటె నావస్తువులకు బహుభగ చాల నధికము నుండుట సహజము. ఇందువలన నిత్యేపమును కనుగొనిన వారు దానిని బయలుపుచ్చుటలేదు.

ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు లోచించి చట్టమున నేమియు మార్పులు గావించుటకు వీలులేదని తీర్మానించిరి. కనుగొనబడిన వస్తువులధర వానిపురాతనముమీదను పరితీరణవిషయములమీదను నాధారపడియుండును. అందుచేయుం దేదియు నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. పరిశీతులనుబట్టి వానిధరయుండును. అందుచే నడినిర్ణయించుటకు వీలులేదు.

ఈచట్టమువలన వస్తువులు దొరికినవారలకు కొన్ని నష్టములు గలుగవచ్చును. కొన్ని విషయములలో వస్తుప్రదర్శనకాలలకు నుంచి పురాతన వస్తులు దొరకుట దీని కల నీలుకలుగకపోవచ్చును. అందుచే నావస్తువులను కనుగొనినవారలకు ప్రత్యేక బహుమానముల నియమలే నని ప్రభుత్వమువారు వలచుచున్నారు.

ఈ ఖర్చులకుగాను పురాతన వస్తు పరిశోధన శాఖకు ఆదాయ వ్యయపట్టికయందెక్కువ భాగము నిర్ణయించుట. చారిత్రాత్మక వస్తువులకును ఇతి ముఖ్య వస్తువులకును మూలము యిట్టి బహుమానముల సేయవలెను. ఇది పురాతన కన్య పరిశోధక శాఖాధికారి యిష్టములోనుండును. ఈబహుమానము వస్తువు ధరగాక అనామకుగా నియమిండును.

కలెక్టరుగారికద కట్టి వస్తువు వచ్చినయెడల వారు రాష్ట్రీయ పురాతన వస్తు పరిశోధనాధికారితో సంప్రతుంచుట మంచిది. రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారు భారత పురాతన వస్తు పరిశోధనాధికారికి వ్రాసి కనుగొనెదరు.

కలకత్తాట్రాంవే సమ్మెకట్ట.

కలకత్తా, నవంబరు 13:—కమ్మెకట్టిన ట్రాంవేపనివాం ద్రులను వారియజమానులకును సమాధానము కుదుర్చుటకు ట్రాంవేపనివాం ద్రుసంఘమువారు నేటిసభయందు ఆయిదుగురిని నియమించిరి. వీరిబదులు పనిచేయుట కంగీకరించిన వారికన్యను వీరు ఖండించిరి. భారతదేశముదత్త వృత్తిసంఘములను నాశనముచేయుటకు లక్ష్మీపుత్రులు కొందరు కంకణము గట్టినారు పోలులు ఇట్టి యజమానులతో సహకారము గలిగియుండరాదు. కార్మికుల యందు సానుభూతి జూపవలయునని ట్రాంవేపనివాం ద్రుక తీర్మానమును గావించిరి. పనిలోనుండి శాశ్వతముగ తీసివేయబడిన వారి విషయమును గురించి విచారించుటకు, ఒక అధికారతర విచారణసంఘము నియమించుట తమకు సంతోషదాయకమనియు, సమర్థముగా నున్నదనియు వారు తీర్మానించిరి. శాసనసభాసభ్యులు పురపాలకులు తమవిషయమై శ్రద్ధావర్తులు గలిగి యుండవలయునని వారు ముక్తిమొక తీర్మానమును చేసిరి.

ఆంగ్లేయదేశమునుండి కొన్నాడుషేషభ్యి నవంబరు 13-వ తేదీని కలకత్తానగరము చేరెను.

సర్ శంకరరా నాయరుగారు

తమవదనికి రాజీనామా నిచ్చుట

ధర్మ, నవంబరు 12:—భారతప్రభుత్వమువారి టిల్లు ప్రకటించుచున్నారు. “కొన్ని ఆంతరంగిక పేరువులవలన సర్ శంకరరా నాయరుగారు. రాజ్యాంగ కార్యదర్శిగారి సభయందలి తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుటచేత, రాజ్యాంగ కార్యదర్శి వారి స్థానే దాక్షిణి మెర్వాంజీ జేలాలు సి. వి. ఇ. గారి నియమించిరి.

యవరాజు స్వాగతనిధి

ఈనిధికి డార్జిలింగు సమాపమున టిందారియాలో నన్న భోజాజోంగుసింగును గుడ్డిముష్టివాడు 0-3-9 ను కోశాధికారికి పంపెను. తానొకనాడు తిండిమీని కూడ లేటి ఆ మొత్తమును పంపగలిగిననియు తన ప్రేమను రాజభక్తిని తెలుపుటకు ఆ మొత్తమునకుటపా టిల్లు పంపితినియు యవరాజుగారువచ్చి బాధలన్నిటిని లోలగింప గోరెదననియు దని సంగీకరింపవలెననియు అందువ్రాసెను.

కుస్తీపట్టు మా వృత్తి

పూనా, నవంబరు 11:—కొల్హాపూరు మహారాజుగారి సంస్థానమునందు ఎక్కాగాను గణపతి సింధీ అను నిర్దరు వీరులు గలరు. పూనాదక్కను జంఖానా వారి యాజమాన్యము క్రింద జరుపబడె నున్న క్రిడలందు ఎవరితో నైనను కుస్తీపట్టి గెల్వెదమని వారు ప్రకటించుచున్నారు. కుస్తీపట్టుటయే వారి వృత్తి నవంబరు 23 వ తేదీని కుస్తీపట్టు పందెములు ప్రారంభమగును. విజయముకు రు 1000 ల బహుమాన మియ్యబడును.

కోలారు నీటి విద్యుచ్ఛక్తి విషయము

తిరువనంతపురములో అభివృద్ధిసంఘసభ్యులను న్యాపార ప్రముఖులును పాశ్చాత్యులును భారతీయులును నిపుణులగు నుద్యోగులును 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మీవిషయమును చర్చించిరి. దివాను ఛీఫ్రుయింజనీరుగార్లు మాటలాడిరి. 75000 రూపాయలచ్చిన సంస్థానమునందలి నీటిశక్తి పరిమాణమును పరిశీలించి తెలిపెద మని లండనులోని ఆల్ఫ్రెడు డికిన్సును కంపెనీవారు వ్రాసిరి.

మంజేరి రామయ్యగారియుపన్యాసము

పాలఘాటులో విక్టోరియాశాఖల విద్యార్థులకు గూర్చి జిల్లా స్కూలుకమిషనరు మంజేరి రామయ్యగారు, బాలభట సంఘమును గూర్చి 10వ తేదీ నుపన్యసించిరి.

యవరాజుగారికి సన్మానప్రము

ఆంగ్లేయిండియను సంఘమువారి పక్షమున రాజప్రతినిధి మండిరమున యవరాజుగారికి స్వాగత మొసంగుటకు నిశ్చయించబడినది.

ధాన్యముల అమ్మకము

మ్యునిసిపాలిటీలును జిల్లా బోర్డులును పెట్టించిన చవక దుకాణములలో గోధుమలు గోధుమ పిండి లెప్ప ఇక్కినవానిని రూపాయకు 7 సేరుల వంతున అమ్మకలెనని సంయుక్తరాష్ట్రముల దొరతనమువారు రాజ్ఘాపించిరి.

రయిల్వేఆర్థికసంఘము.

ధర్మ, నవంబరు 13:—ఆర్థికమిటీసభ్యులు చేసిన నూచనలను గురించి ఆలోచించుటకు గత భారతశాసనసభాసమావేశమునం దొక రయిల్వేఆర్థికసంఘము నియమించబడినది. రాజప్రతినిధి కాన్వనిర్యాహకసభయందలి ఆర్థికసభ్యుడు గౌ. హెయిలిగా రీసంఘమున కధ్యక్షులుగా నుండెదరు. భారతశాసనసభలు లెంటినుండి 16 మంది సంఘసభ్యులుగా నియమించబడిరి డిసంబరు 1-వ తేదీనుండి 10-వ తేదీవరకు ఈకమిటీవారుకలకత్తాలో సమావేశమగుదురు సభ్యులసేష్ట సి. ఎ. ఇస్మాయిల్, కర్నూలు డబ్ల్యు. డి. నాగ్నాథ్, ఇ. యం. రుక్ గారు, సర్. ఎ. ముర్రే, పి. హెచ్. ప్రాముగారు, సర్దారు జోగింద్రసింగు, పి. సి. నెల్సన్ గారు లాలా రామసాగర్ దాసు, మున్షీ ఈశ్వరసాగర్, సర్. విత్ల్యాసు థాకర్స్, యస్. యం. సావర్కర్ గారు, డాక్టరు హెచ్. యస్. గవరు, అబ్దులుకాసింగారు, జె. యస్. ముజుందారుగారు, టి. రంగాచారియరు గారు, సయ్యదు మహమ్మదు ఇస్మాయిలు.

శ్రీమద్వేదమునకు

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యగారిచే

నాంధ్రీకరింపబడిన

ఆయుర్వేదవైద్య

గ్రంథములు

- 1 మాధవగీతానము రోగనివానముల దెలుపు గోపురవైద్యగ్రంథము తెలుగు 1-12-0
- 2 ఆర్కప్రకాశము ప్రతిమూలికనుండియు "ఆర్యుల" దీయాట కుసాయములు దెలుపును. 2-8-0
- 3 ఆయుర్వేదపరిభాష 1-14-0
- 4 రసక్రీడిక రసక్రీడికములను బోధించును. 1-14-0
- 5 ధ్యానధ్యము ప్రతిరోగములకు హితములగు వధ్యాధ్యములను తెలుపును. 1-4-0
- 6 బేషజలము 1-4-0
- 7 కిషోది - కలరా వరియు 0-1-0
- 8 ధన్వంతరి ఛాయాపటము 0-4-0

పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం

గ్రంథమాలాకార్యాలయము

41, ఆచారప్పవీధి, జి. జి. మదరాసు.

తండ్రిలింపానము :

(సో)

పండిట్ - మదరాసు.

స్వదేశ హాసనిర్మిత వస్తువులు.

జ్ఞాపని!

వెల సరసము!!

ప్రకృతమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడుచున్న చిన్న, పెద్దనైజల మడతచాకులు, పేనా త్రులు, బత్తాయికత్తులు, లీవరు విశేషముగావేసి తయారుచేయబడుచున్న అన్ని నైజల యిత్రడి కప్పుతాళములు, ఇసుకకప్పుతాళములు, మేలయిన ముంగలికత్తులు, ఇత్రడి యినుముకలిసిన కప్పుతాళములు, మంచి తాళములతో బందోబస్తు చేయబడిన యినుకపెట్టెలు వగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారుచేయబడుచున్నది. (3081)

ధర్మాస్త్రము పంపిన ధర్మము తెలుపుచును.

వర్తకులకు సరసమైన కమిషన్ నియమము.

తండ్రి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో., "ఇండస్ట్రీసు" కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. నెల్లూరు. (గోదావరిజిల్లా)

మలయ చందనము.

గనేరియా అను పెంగోగమునకు కుర్రము.

చక్రములేదు. పిడికారితో పనిలేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పెంగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షోధము. డబ్బీ 1-కి తెలు 2-4-0

1 చందీరి (చులయచందనమున కనుసానము) బొమ్మ 8-0-0 1922 కేలండరు 1922

రంగుల చిత్రపటము. ముద్దుల మాటగట్టుచున్నది. వారములు తెలుగులో నున్నవి. తెలు 1-కి 0-8-0, డబ్బీ 1-0-0. ఒకటి కావలయుచున్నది 4 అణాల పోస్టుచీట్లు పంపవలెను నాలుగింటికి తక్కువ రోయవారికి పోస్టుచార్జి అధికమగును. ప్రతియింటు నుండితగినవి. కొలపిప్రకటనకు యున్నది. (1251)

గంధకాఫూరనీ, రాయవరం, (గోదావరి)

వనోదయనరన్యరీతి

రక్షహీనతను రక్షముయొక్క పుష్కరభక్తి పోగొట్టుకున్నందు చేతనొక గాంచినది. ధర్మ 1-10-0 ఇండియా సిల్వర్ డెనం ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు ప్రతిరూపగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సాగంబ్ నెం 144 ఫస్ట్ క్లాస్ బొంబాయి.

తాళిసాడిచూపు

(కార్తీకసంహిత)

తాళిసాడిచూపుము క్యాపటోమలకు బలమిచ్చును.

దగ్గు ఎర్రూపిరి రోగమును బోగొట్టును.

తాళిసాడిచూపుము దగ్గుతో కూడిన జ్వరమును, వాంతులను, అతిసారమును బోగొట్టును.

తాళిసాడిచూపుము క్షయరోగములలో మిక్కిలి యుపయోగకరము

తాళిసాడిచూపుము స్త్రీలను, గ్రహణిరోగము, పాండురోగములను బోగొట్టును.

తాళిసాడిచూపుము చిన్న పిల్లలకు తరుచుచున్న జలుబుల దగ్గుల బోగొట్టును.

తాళిసాడిచూపుము గట్టిజీత్రీలకు వచ్చు ఆరుచిని, వాంతులను బోగొట్టును.

తాళిసాడిచూపుము గొంతుక రామకొనిపోవుట, క్యాపటోమలకు మొదలగు గొంతుపంబంధమైన వ్యాధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధర్మము. (సోమ)

చూర్ణము 10 రు 1-8-0

పేట్టెట్లు 50-కి 0-8-0

మనెడింగు డైరెక్టరు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదఫార్మసీ, లిమిటెడ్,

9 హారిన్ రోడ్, మాంట్యూరోడు, మదరాసు

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

పాశ్చాత్య వైద్యకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును

శాస్త్రీయముగా

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె

"అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని"

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకు ప్రతిదినమున మిక్కిలి పుష్కరముగా ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి ఆధారములైన, ముల మైన తెలుగులో వ్రాసి వుండినవి. గొప్ప పుట్టికేటములను పొందినది తెలుగు ప్రస్తుతం ఎలూరు సభ జడ్జిగారగు ఆర్. వారాయణరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గొట్టు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు కలయికగా ఒకరు చిరునామాను వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.

2868

వోడనగం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

ప్రతిఒకరును చదువదగిన గ్రంథములు

(1) ఆంగ్లేయనామోజ్యోతిష శాస్త్రము:- ప్రపంచములో పాతకభాగమును ఆంగ్లేయ తెలుగు సంపాదించిలో తెలుగు గ్రంథము యు 1-4-0. (3207)

(2) అర్థశాస్త్రము:- చన వేళమున దర్శితరాధ అధికముగ నుండుటకు కారణముల తెలుపుచు విశ్వోక్త పథిప్రతి య కుటకు మార్గముల నూచించు గ్రంథము యు 1-4-0 ఈ రెండు పుస్తకము లేక కాలమున కొనువారికి పోస్టు ఖర్చు లండవు. వలయునాకు గ్రంథకర్త యగు మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. ఏ.

చరిత్రోపన్యాసములు, మహారాజావారి కాలేజి, విజయనగరం ఆర్. వ్రాయవలెను.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మర్రికాశ్రుతము, భూత వైద్యము, యుద్ధములు, ఆమెరికావారి చీట్ల పేక తమాషాలు విచిత్ర విశోధనవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నమాధియగుట, శరీరము లేని శిలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజమువలెను గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అగ్ర్యయ్యులముగా మేజర్ జనరలు రవి గౌరంజీ యుచ్చుచున్నాము. వీరితెలు రూ 4-0-0 అ. (2118-688) పి. ఆర్. జనరలు నాయుడు, బంగళా. (గుంటూరుజిల్లా)

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్న

మల గణమున ఇతర వస్తువులకు పోలికను యిచ్చు పుచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య రెడ్డి

గురుసామిరెడ్డి కంపెనీ

25, చై నాబాదానరోడ్, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను శూచితోడను పరిమైన ధరలకు నమకముచేసి విక్రయించుట కుండును. తయారుచేసిన నమకమును విక్రయించుటకు అర్హులగుటకు నమకముచేసి యివ్వబడును. వికసారి అర్హుల యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారి వలన మా వ్యక్తము తెలిసికొనవచ్చును.

మోక్షావతరములు 2941

(2) మెనకు నుపయోగించునట్టిరా రందరికిని కాకిలో నుండు, దుర్గా మెనకల్ వారీ పాస్పాద్రావ్ బేషధ ము ఒక వర్ణము వుంటి. నా మెనకు సంబంధమైనట్టి వ్యాగు లన్నియు పూర్తిగా నయమైనవ.

రంగూను } బాబులూల్, హైదరాబాద్

80-6-10 }

విద్యముగ గణనయ్యచేయబడిన కాశ్మీరు బేషధములు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ వారకును. తెలుగుభాష గుండు గాని, ఇంగ్లీషుభాష గుండు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ. 19, హారిన్ రోడ్, మాంట్యూరోడు - మదరాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

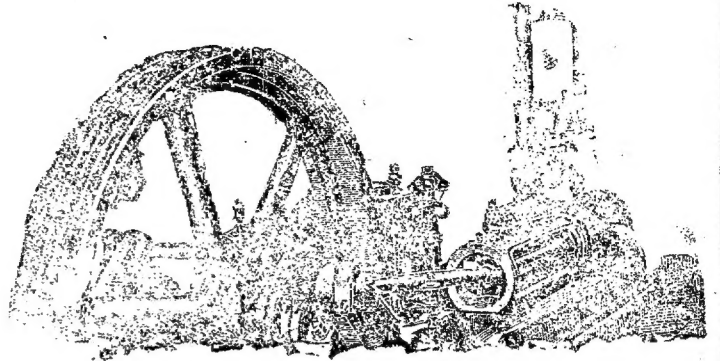
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

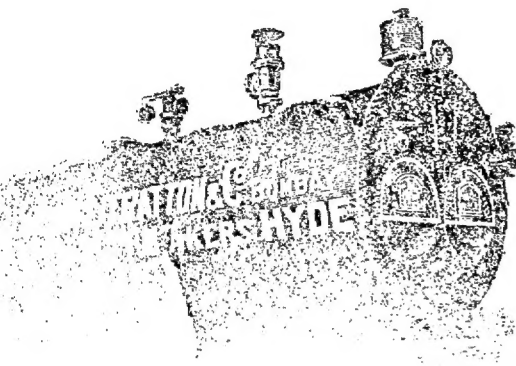
ఎంజిన్లు, మెషిన్ల ఇంప్రోవ్మెంట్, ఆ మెయిన్ వీధి, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మొదలును — డయామీటరు
ఆ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యెందును.
స్టీమ్ బోయింగు (మెషిన్)
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు వుండును.

హైడ్రాను స్ట్రీట్ కార్ నిష్ బాయిలర్లు.

హైడ్రాను స్ట్రీట్ లంకా మెషిన్ బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 72 అ. వరకు వుండును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు వుండును.
స్టీమ్ బోయింగు (మెషిన్) 100 హానుల వరకు వుండును.

లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బోయింగు (మెషిన్) 80 హానులు మొదలు
100 హానుల వరకు వుండును.

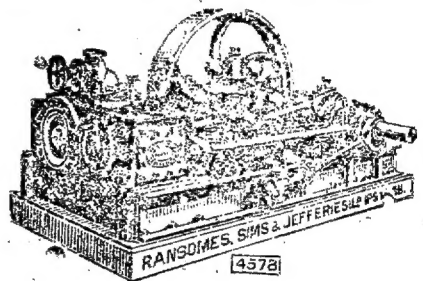
వర్టికల్ బాయిలర్లు.

స్టీమ్ బోయింగు (మెషిన్) 80 హానులు మొదలు
100 హానుల వరకు వుండును.

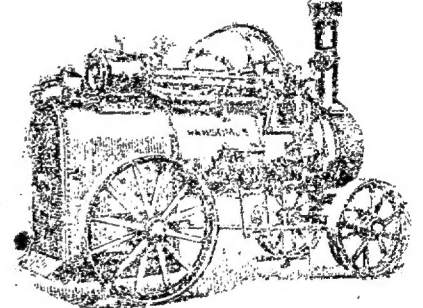
ఈ క్రింద తెలుసుబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
మాడి జిన్నింగు మెషిన్, వాటి సామానులు
మాడి (వెస్టింగ్) మెషిన్
మాడి స్పిన్నింగు మెషిన్
మాడి వీవింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్డ్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషిన్
మానే మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్
వడ్డ బియ్యము చేయు మెషిన్ వాటి సామాను
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగిత, ప్లంబు సామాను పంపింగు మెషిన్లు
కోల్డ్ మానే కోరుకు అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కోర్ముట్లు
లేగులు వర్క్సు సాపు కోర్ముట్లు
స్టీలు హామింగు, కపింగులు, వెల్డెట్లు
కాట్ బరన్ అండు కాన్స్ట్రక్షన్ ఫర్మిలు.
వగయిరా అన్ని రకముల సామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.

(కాగిత సాపు మొననుండి పోల్డ్ రీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

హెస్టింగ్ కాంపాండు ఎంజిన్లు.

బోర్ల లో స్టీమ్ ఎంజిన్లు
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీమ్ (మెషిన్) 120 హానులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో, మెషిన్ సిలిండరు.
స్టీమ్ (మెషిన్) 160 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాంపు ఇంప్రోవ్మెంట్ కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మా నేపర్ బాపనయ్య గారి కైనను వ్రాయవలెను

అనుతాంజనము అన్నో నొప్పులకు దివ్య శ్రుతిము.

దగ్గ, శైలిము, వడిశము, రొమ్మవడిశము, తిలనెప్పి, వాయునొప్పులు,
పోల్లు, బెణుకులు, బిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్య శ్రుతిము.

చికిత్స డబ్బీతో నూనె రూ 0-10-0; డబ్బీ 1-5 రూ 5-12-0. పోల్లులకు నలు.

అచ్చ తాంజనం డిపో. } 109, ఫెరి రోడ్డు, బా బాయి,
6 తంబు శెట్టి వేది, మదగాను.

